ಪರಿಸರ ಚಿಂತನೆ - 5

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದಾದ

ಜನೋಪಯೋಗಿ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತು

ಲೇಖಕ : ಇ. ವಿಠಲ ರಾವ್, ಕೀನ್ಯಾ

ಪ್ರಕಾಶಕರು:

ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ.)

ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ - 574 217

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದಾದ

ಜನೋಪಯೋಗಿ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತು

ಲೇಖಕ: ಇ. ವಿಠಲ ರಾವ್, 'ಕೃಷಿ ಅನುಭವ ಕೂಟ'
ಅಂಚೆ: ಕೀನ್ಯಾ - 574 156 (ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು)

ಪುಟಗಳು: 4+48

ಪ್ರಕಾಶಕರು:
ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ), ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ - 574 217 (ದ.ಕ.)

ಸಹಕಾರ:
● ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ ಒಕ್ಕೂಟ
● ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಸರಾಸಕ್ತ ಒಕ್ಕೂಟ

ಪ್ರಥಮ ಆವೃತ್ತಿ	:	5-3-1995
ಪ್ರತಿಗಳು	:	2,000
ಟೈಪ್‌ಸೆಟ್	:	ಅನುಗ್ರಹ ಲೇಸರ್ ಟೆಕ್, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ - 574 214
ಮುದ್ರಣ	:	ಮಂಜುಶ್ರೀ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಉಜಿರೆ - 574 240
ಸೂಚಿತ ದೇಣಿಗೆ	:	ರೂ. 10-00

ಮೊದಲ ಮಾತು

ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೂ ಪ್ರದೇಶವು ಅತ್ಯಂತ ನವುರಾದ ಜೈವಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ವರ್ಷ ಒಂದರೊಳಗೆ ಎರಡು ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಹವಾಗುಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಜೀವಸಂಕುಲ ಬೆಳೆದು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಒಂದಂಶ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲ್ಪದರವು ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಲು ಶಕ್ತವಾಗಿರತ್ತದೆ. ಈ ನೀರನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಜೀವ ಸಂಕುಲವು ತನ್ನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿ ಮುಮ್ಮಡಿಯಾಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಸ್ಯದ ಪೋಷಣೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರು, ಕಾವು, ಭೂಸಾರ ಹಾಗೂ ಸೌರಶಕ್ತಿಗಳು ಅವಶ್ಯ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬರಲು ಬೇಕಾಗುವ ಕಾವು ಮತ್ತು ಸೌರಶಕ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಭೂಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಜಲಶೇಖರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಜೈವಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ 'ಇಕೋ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್', 'ಪರ್ಮಾ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಕಲ್ಚರ್' (ನೈಸರ್ಗಿಕ ವ್ಯವಸಾಯ, ಶಾಶ್ವತ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಕೃಷಿ) 'ಪರ್ಮಾ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಕಲ್ಚರ್' ಎಂದರೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲ ವಿವಿಧ ವೃಕ್ಷಸಂಪತ್ತಿನ ಪರಿಪಾಲನೆ. 'ಇಕೋ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್' ಎಂದರೆ ನಿಸರ್ಗ ಸಹಜವಾದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನತಿರೇಕಿಸದೆ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತನ್ನು ವರ್ಧಿಸಿಸುವ ಒಂದು ವಿಧಾನ.

ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ವೈಪರೀತ್ಯವೆಂದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ 30-40 ದಿನಗಳ ಸತತ ಮಳೆ. ಹೀಗೆ ಸುರಿವ ಮಳೆಯ ವೇಗವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಭೂಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಮೇಲ್ಪದರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಎಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮೊದಲಾದ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಟ್ಟು ಇಂಗಿಸುತ್ತಾ ತನ್ಮೂಲಕ ಭೂ ಜಲ, ಅಂತರ್ಜಲ ಶೇಖರಿಸುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ನಿಸರ್ಗ ಸಹಜ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಧಾರಾಕಾರ ಮಳೆಯ ಆವೇಗವನ್ನು ತಡಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಮರಗಳಿಗೇ ಸರಿ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ತರಗು, ಹ್ಯೂಮಸ್ ಮೊದಲಾದ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಮಣ್ಣು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಆವಿಯಾಗದಂತೆ ತಡೆವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮರಗಿಡಗಳಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯ.

ವನರಾಜಿಯಿರದ ಬಟ್ಟಬಯಲಲ್ಲಿನ ಬೇಸಗೆಯ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಅಳೆದರೆ 25° ಇಂದ 35° ಸೆಂಟಿಗ್ರೇಡ್ ಇರುವುದಾದರೆ ಅದೇ ವನರಾಜಿಯುಳ್ಳ ಕಡೆ ಕೇವಲ 15° ಇಂದ 20°ಸೆಂಟಿಗ್ರೇಡ್‌ವರೆಗಷ್ಟೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಥಾತ್ ಭೂಮಿಯ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಹಜ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮರಗಿಡಗಳಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ವನರಾಜಿಯ ಪಾತ್ರ ಬಲು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆವಂಥ ವಿವಿಧ ಸಸ್ಯೋತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಈ ವಿಧದಲ್ಲಿ 3 ಯಾ 4 ಹಂತಗಳ ಸಸ್ಯ ಸಮೂಹಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸೂಚಿತ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 289 ಸಸ್ಯಗಳಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿರುವ 1500 ಸಸ್ಯ ಸಮೂಹಗಳಿವೆ. ಈ ಪೈಕಿ 3-4 ಹಂತ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಸಸ್ಯಗಳು ಬಹಳಷ್ಟಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗೆಡ್ಡೆಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಸ್ಯಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ನೆಲದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3 ರಿಂದ 5 ಅಡಿ ಆಳದೊಳಗೆ ವಿಧವಿಧ ಗಡ್ಡೆ ಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಸುಮಾರು 30ರಷ್ಟು ವಿವಿಧ ಗಡ್ಡೆ ಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕುರುಬರು, ಕೊರಗರೇ ಮೊದಲಾದ ಗಿರಿಜನರನೇಕರು ಗಡ್ಡೆಗೆಣಸುಗಳನ್ನೇ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಐದಾರಡಿಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಆಹಾರವನ್ನ ಯಾವುದೇ ರಸಗೊಬ್ಬರ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪಿಡುಗುನಾಶಿಗಳನ್ನು ಬಳಸದೆ ಬೆಳೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವು ಭತ್ತ ಗೋಧಿಗಳಂತಹ ಧಾನ್ಯಾಹಾರಗಳಷ್ಟೇ ಪುಷ್ಟಿಕರವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೇ ಭೂಮಿಯ ಹೊರಮೈಯಲ್ಲಿ ನಾಕಡಿ ಹತ್ತಡಿ ಇಪ್ಪತ್ತಡಿ ಮೂವತ್ತಡಿ ಎತ್ತರದ ವಿವಿಧ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60ರಿಂದ 100 ಅಡಿ ಎತ್ತರದವರೆಗೂ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಸಸ್ಯ ಸಮೂಹಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ವಿವಿಧ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ, ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು, ಹಣ್ಣು, ಕಾಯಿ, ಬೀಜ ಮತ್ತು ಆಹಾರಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಸಸ್ಯ ಸಮೂಹಗಳನ್ನು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸರ್ವ ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಸಾಯನಿಕ ಹಾಗೂ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನುತ್ಪಾದಿಸುವ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಥಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಭೂಮಿಯು ಹೆಕ್ಟಾರೊಂದರ 1.8 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಶೇಖರಿಸಿರುವ ನೀರನ್ನು ಮಳೆಯಾಗದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೊದಗಿಸಿ ವಿವಿಧ ಫಲ ಮತ್ತು ಇಂಧನಾದಿಗಳನ್ನುತ್ಪಾದಿಸುವ ಚೈತನ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮಂದಿ ಮರಮಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ಆಹಾರಾದಿ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಈ ನಿಸರ್ಗ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಇಂಥ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಿನಾಶದಿಂದ ಅಪಾರ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳಿಗೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾ: ಬೈಂದೂರು, ಕುಂದಾಪುರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ನೂರಾರು ಹೆಂಗಳೆಯರು ಉರಿ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಕಿಲೋಮೀಟರು ದೂರ ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನಮ್ಮ 'ಯೋಜನೆ'ಗಳು ಅದಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಲ್ಲದ ಇಂಧನಮೂಲಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ಶೇಖಡಾ 60ರಿಂದ 70ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೇವಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಇಂಧನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಡೆತಡೆಯಿಲ್ಲದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಇಂದು ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಯ 30ರಿಂದ 40ರಷ್ಟು ಶೇಕಡಾ ಭೂಭಾಗ ಬೋಳಾಗಿದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮೇಲ್ಪದರ ಮುರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಹುಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿ ಕೂಡ ಬೆಳಯದಂತಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೈಂದೂರು, ಕುಂದಾಪುರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾಚಿನ ಮರ (ಖದಿರ = ಅಕೇಸಿಯ ಕಟೆಚು). ಶ್ರೀಗಂಧದಂತೆಯೇ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಸವರಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಊರ ಮಂದಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಜನ ಉತ್ತಮ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ತಾನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬರುವ ಸಸ್ಯ ಸಮೂಹ ನಾಶದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮದೇ ಅನುಭವದಿಂದ ಇಂಥ ನೂರಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕಗತ್ಯವಾಗುವ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದವರ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಗೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ನೆರವಾದೀತೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಅರ್ಥಾತ್ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಸರಕಾರವೇ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಬಲು ಕಷ್ಟ. ಈಗ ಇರುವ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಂಟಿ ಅರಣ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಗ್ರಾಮಾರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಸರ್ಗ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಿ ವಿಧಾನ ನೀತಿ ನಿಯಮಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರೇ ಅರಿತು ರೂಪಿಸಿ ಅನುಭವಿಸುವವರಾಗಬೇಕು.

ಈ ಪರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರಾಸಕ್ತ ಜನತೆಗೆಲ್ಲ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬಲ್ಲ ಈ ಪುಟ್ಟ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಕ ಇ. ವಿಠಲ್ ರಾವ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಜನರಿಗೊದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಗುರುವಾಯನಕೆರೆಯ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ) ಇವರ ಪರಿಶ್ರಮ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹ.

ಆ. ನ. ಯಲ್ಲಪ್ಪ ರೆಡ್ಡಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಅರಣ್ಯ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಇಲಾಖೆ

ತಾ. 14-1-95

ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಹಿತ ಅರಣ್ಯ ಮಾಹಿತಿ- ಒಂದು ನೋಟ

ಈ ಭೂಮಿ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಬದುಕಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ವರ್ಷಗಳ ಮುನ್ನವೇ ಏಕಾಣು ಜೀವಿಗಳು, ಹಾವಸೆ, ಜರಿಗಿಡ ಮುಂತಾದ ಸಸ್ಯ ವರ್ಗ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಆವಾಗ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮೀಥೇನ್, ಗಂಧಕದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್, ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ಮುಂತಾದ ವಾಯುಗಳು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ಮಾನವ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಲವು ಜಾತಿಯ, ಹರಿತ್‌ನಿಂದ ಕೂಡಿದ (ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳುಳ್ಳ) ಮರಗಳು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸಿ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಮನುಷ್ಯರ ವಾಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾಗಿ ಮಾಡಿದವು. ನಂತರ ಮಾನವ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಾಂತರ ವರ್ಷಗಳು ಕಾಡಿನೊಳಗೇ, ಅದರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿಯೇ ದಿನ ಕಳೆಯುತ್ತ ಬಂದ.

ಇಂದಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯುಗ (ಸುಮಾರು 300 ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆ) ಆರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕಾಡಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ನಗರಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದವು. ಈಗ ನಾಗರೀಕತೆಯೆಂದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತ, ಮಾನವಕಲ್ಪಿತ ಕೃತಕ ವಸ್ತುಗಳ ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಬಳಕೆ ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿಭ್ರಮಣೆಯಿಂದ ಕಾಡುಗಳನ್ನೂ, ಮರ ಗಿಡಗಳನ್ನೂ, ತನ್ನ ಅತಿ ಆಶೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಗೆ, ಕೃತಕ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಮಾನವ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದ. ಈಗ ತಾನೇ ವಿನಾಶದ ಅಂಚನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ನಡುವೆ ವಿವೇಚನೆಯುಳ್ಳ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ಮಹಾತ್ಮರು ಕಾಡು ನಾಶವಾದರೆ ನಾಡು ಉಳಿಯದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕಾಡುಗಳನ್ನುಳಿಸಲು-ಬೆಳೆಸಲು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ಇದರ ಸತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೂ, ಉದ್ಯಮಪತಿಗಳಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಾಡುಗಳನ್ನೂ, ಮರ ಗಿಡಗಳನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುವ ಮತ್ತು ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಬೇಕೆಂದು ಹುಡುಕುವವರಿಗೆ) ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ 12 ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಆಗರಗಳೆಂದೂ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿನ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಮಾನವಕುಲದ ಉಳಿವಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶವೂ ಸಹ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ (ಮಾನವನ ಉಳಿವಿಗೆ ಆಗತ್ಯವಾದ) ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಂದ ಮೇಲೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರು, ನಾವು, ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಹೊಣೆ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಸಹ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರಗಳು, ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು, ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮಾನವರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬಲ್ಲವು. ಈ ವನಸಿರಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಸಿಗಬಹುದು ಎಂಬ ಜ್ಞಾನ ಸಂಗ್ರಹ ಕೆಲಸ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿ ಬೆಳೆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಬಹಳ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹವಾದೀತು. ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನ ಕಳೆದು ಹೋಗಿರಬಹುದಾದರೂ, ಮೂಲೆ ಮೂಲೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವನವಾಸಿ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ಮುದುಕರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಾಡುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರಮಿಸಿದರೆ ಕಾಡುಗಳು

ನಮಗೆ ಮಾಡುವ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾದೀತು.

ಕಾಯಿ ತರಕಾರಿ, ಎಲೆ ತರಕಾರಿ, ಹುಳಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಹಣ್ಣು, ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳು ಬೇಳೆಗಳು, ಗಡ್ಡೆ ಗೆಣಸು, ಸಿಹಿ ವಸ್ತುಗಳು, ಮದ್ದುಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು, ಉರುವಲು, ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹತ್ಯಾರು, ಬೇಲಿ ಸಾಮಾಗ್ರಿ, ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಮಾನು, ಶರೀರದ ಕೊಳೆ ತೆಗೆಯುವ ವಸ್ತುಗಳು, ಬಟ್ಟೆ, ನಾರು, ಸುವಾಸನೆ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಮುಂತಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ವೃಕ್ಷ ಸಂಪತ್ತಿನ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾದೀತು. ಆಗ ಅವರೇ ಮರ ಗಿಡಗಳ ರಕ್ಷಕರಾಗುವಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಭಾರತ ದೇಶ ಬ್ರಿಟೀಷರ ವಸಾಹತು ಆಗಿದ್ದಾಗ ಈ ದೇಶದ ಕಾಡು ಉತ್ಪತ್ತಿಯೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಒಳ್ಳೆ ಜಾತಿಯ ಮೋಪಿನ ಮರಗಳೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಚೋದ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ, ಉದ್ಯಮಪತಿಗಳೂ ನಗರವಾಸಿಗಳೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದು ಬಹಳ ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಮರ ಗಿಡಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಎಲೆಗಳ ಹರಿತ್ತಿನ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾನವ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮಾನವರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮರಗಳು ಉಳಿಯಲು ತೊಂದರೆ ಆಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಮರ ಗಿಡಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾನವ ಖಂಡಿತಾ ಉಳಿಯಲಾರ. ನಾವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕಾಡುಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು. ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ಮಾನವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವ ಏಕೈಕ ವಸ್ತುವೇ ಮರಗಳು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ (ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ಆದರೂ) ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜಂಟಿ ಅರಣ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ (ಜೆ.ಎಫ್.ಪಿ.ಎಂ.) ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ ಎಂಬ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಪುನಃ ಕೆಲವು ನಮೂನೆಯ (ವರ್ಗದ) ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಭೂ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಉಪ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮರ ಮಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ಬೆಳೆಸಲು, ಬಳಸಲು, ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಮಣ್ಣನ್ನು ಕೆದಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಹೇಗೆ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದೇ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಕೈಪಿಡಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಪ್ರಸಾರ ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಹರಿಯುವ ನೀರು ಕೆಲವು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹರಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಗಿಡಗಳ ಬೀಜ ಪ್ರಸಾರ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಮಾನವ ಮುಂತಾದ ಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಮಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿದ ಫಲ, ಪೈರನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚದುರಿಸಿ, ಬೀಜ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಜೀವಿಗಳು ಸಹಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜಾತಿಯ ಬೀಜಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೈಗೆ, ಕೂದಲಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಉದುರುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬೀಜಗಳು ಮಾಗು

ವಾಗ ಸಿಡಿದು ದೂರಕ್ಕೆ ಎಸೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಲನವಲನದಿಂದ ಚೆಲ್ಲಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬೀಜಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಸೇರಿ ಜಠರ ರಸಗಳ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮಲದಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಲಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಬೀಜಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಳೆಗಾಲ ಆರಂಭವಾದ ಮೇಲೆಯೇ ತಾಯಿಮರದಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಜೀವಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಸಸಿಗಳು ರೆಂಬೆಗಳಿಂದ, ಎಲೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಬೇರುಗಳಿಂದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಬೀಜಗಳು ಹುತ್ತಗಳ ಒಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಯಾ ಇಲಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಿಲ ಸೇರಿ, ಕಾಡುಕಿಚ್ಚನ್ನು ಸಹ ಎದುರಿಸಿ ನಂತರ ಅನುಕೂಲ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾದಾಗ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಅವಘಡಗಳಿಂದ ಮರಗಿಡಗಳು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಧಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮಾತ್ರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉಳಿದು ಬಂದ ಮತ್ತು ಮಾನವರಿಗೂ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ ಕಾಡು ಈಗ ಮಾನವರ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕ ಬೇಕೆನ್ನುತೀರಾ ? ಇಲ್ಲ.

ಮಾನವ ಎಂದೂ ಅಬಲ. ವಾಯು ಮಂಡಲದಲ್ಲಿನ ಸಾರಜನಕ, ಆಮ್ಲಜನಕ ಹಾಗೂ ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಅನಿಲಗಳ ಸಮತೋಲನ ಅತಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆದರೂ ಮಾನವ ಕುಲ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಸಮತೋಲನ ಕೆಡದಂತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ವೃಕ್ಷಗಳೇ. ಮರಗಿಡಗಳಿಲ್ಲವಾದರೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ, ಹರಿಯುವ ನೀರಿಲ್ಲ, ಇಂಧನ ಇಲ್ಲ, ಆಹಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಮಾನವ ಹೇಗೆ ಉಳಿದಾನು ?

ಮರಗಳು ಸಮಾಜ ಜೀವಿಗಳು. ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ದಟ್ಟ ಕಾಡನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜಾತಿಯ ಸಸ್ಯಗಳು ನಿಬಿಡವಾಗಿ ಬೆಳೆದರೂ ಎಲ್ಲ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅದೇ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬದುಕಿ ಸಾಯುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟ, ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಬದುಕಲು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣು, ನೀರು, ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿ, ಗಾಳಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳು, ಮರ ಗಿಡಗಳು ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇವುಗಳ ಸಹ ಜೀವನದ (ಕಾಡು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವ) ಈ ಅದ್ಭುತ ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾನವ ಆದಷ್ಟು ಕೆದಕದೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಮಿತವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ ಕಾಡು ಕಾಮಧೇನುವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನವು ಹಲವು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಕಾಡುಗಳ ಅದ್ಭುತ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನುಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಉಳಿವು ಅಡಗಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆಂದೇ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವೂ ಸಹ ಹೊಸ ಅರಣ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಆಂಶಿಕ ಪಟ್ಟಿ ಮಾತ್ರ. ಇತರರೂ ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೂ ಅದರ ಬಳಕೆ ತಿಳಿಯದ ಸಸಿಗಳು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬಾರದು. ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂದು ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ ಗಿಡ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನ

ಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಭೂ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ, ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಡುಗಳು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ, ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಸಿಗಳು, ಅನುಭವಿಸುವ ಹವಾಮಾನ, ತೇವಾಂಶ, ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿ, ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟದಿಂದ ಇರುವ ಎತ್ತರ, ಅದರಿಂದ ಇರುವ ದೂರ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಆದಾರದ ಮೇಲೆ, ಎರಡನೇ ರೀತಿಯ ವರ್ಗೀಕರಣ ಇರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ಅರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವರೇ ಈ ಎರಡನೇ ರೀತಿಯ ವರ್ಗೀಕರಣವೇ ಉತ್ತಮ ಆಧಾರ. ಈ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೀಗೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. (1) ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಕಾಡು, (2) ಭಾಗಶಃ ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಭಾಗಶಃ ಎಲೆ ಉದುರಿಸುವ ಕಾಡು, (3) ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಉದುರಿಸುವ ಕಾಡು, (4) ಕುರುಚಲು ಗಿಡ, ಪೊದರುಗಳುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಕಳ್ಳಿ ಜಾತಿಯ ಕಾಡು, (5) ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು (6) ನದಿಗಳು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರುವಲ್ಲಿಯ ಸವಳು ಭೂಮಿಯ ಕಾಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಜೆ. ಎಫ್.ಪಿ.ಎಂ. ಆಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸಮಿತಿಗಳ ಕೈಗೆ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು. ಅಲೆಮಾರು ಜಾನುವಾರು, ಕಳವು, ಮೇಲ್ವೀಚಾರಣೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಇದು ಅಗತ್ಯ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಜಂಟಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು (ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಎಂದರೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾರುವುದು ಮತ್ತು ಕಾಡುಗಳ ಇತರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡ (ರಾಮಪತ್ರಿ, ಗುಗ್ಗುಳ, ಗೇರು ಬೀಜ, ನೊರೆಕಾಯಿ, ಸೀಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾರುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳೂ ಇದನ್ನೇ (ವಿಚಾರಿಸದೇ) ಒಪ್ಪುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುವ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತು. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಡ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಲೀ, ಗ್ರಾಮದ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಿಗಾಗಲೀ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಲಾರದು. ಹೀಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದ ಹಾಗೂ ನಾಟಿ ವೈದ್ಯ ಔಷಧಿಗಳ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ, ಬೇಲಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು, ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳು, ಕೃಷಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು, ಹಸುರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಾರುಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳು, ಸುಂದರವಾದ ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಹೂವುಗಳು, ಪಟ್ಟಣ ವಾಸಿಗಳನ್ನು ವಿಹಾರಕ್ಕೆಂದು ಆಕರ್ಷಿಸುವಂತೆ ದೃಶ್ಯಗಳ ರಚನೆ, ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮ ಸಮಿತಿಗಳು ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ ಸಾಗುವಾನಿ ಮರಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಾವು

ಹಲಸು, ಹೆಬ್ಬಲಸು, ನೇರಳೆ, ಬಿದಿರು, ಮೇವು ಕೊಡುವ ಮರಗಳು, ಉರುವಲು ಮರಗಳು, ಹುಲ್ಲು-ಹಳ್ಳಿ ಜೀವನದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳನ್ನು (ತೇಗ, ಚಬುಕು, ನೀಲಗಿರಿ, ಅಕೇಶಿಯಾ) ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ, ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ನೆಡುವುದು, ಮತ್ತೆ ಅವು ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ನಡು ತೋಪಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಕಡಿದು ಮಾರುವುದು ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಅನುಸರಿಸಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೇ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಮಾರುವಾಗ ನೆರೆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಗ್ರಾಮಾರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳೊಡನೆ ಸಹ ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಬಾರದಂತೆ ಚಟುವ ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಪಟ್ಟಣ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸಾಧಾರಣ ಬೇಡಿಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅವರ ಕೈ ಸೇರಿ ಜೆ. ಎಫ್.ಪಿ.ಎಂ. ಫಲಾನುಭ ವಿಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಮರಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಕಡಿದರೆ ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ ಭೂಸವಕಳಿ ಸಾಗಿ ಹಲವು ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯದ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ :- ಬಹಳ ಅವನತಿ ಹೊಂದಿದ ಭೂಪ್ರದೇಶ ಒಂದನ್ನು ಮಾನವರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಬಹಳ ಕುತೂಹಲಕಾರಿ. ಸಾಕಷ್ಟು ತೇವಾಂಶ ಉಂಟಾದ ಕೂಡಲೇ (3 - 4 ಮಳೆ ಬಂದೊಡನೆ) ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಹಾವಸೆ ಬೆಳೆದು ತನ್ನ ಹಸಿರು ಬಲೆಯನ್ನು ನೈದು ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ಆಗದಂತೆ ತಡೆ ಯುತ್ತದೆ. ಹಾವಸೆ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಂಟು ಸಹ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಸಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲಿನ ಬೀಜಗಳು, ಹವಾಸೆಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಉಂಟಾದ ಸಾವ ಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಯಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಮೇಯಲೆಂದು ಬಂದ ಸಸ್ಯಾಹರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಲ ಮೂತ್ರವೂ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಕರುಚಲು ಗಿಡಗಳೂ ಕಳ್ಳಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬಳ್ಳಿ ಜಾತಿಗಳೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮಣ್ಣನ್ನು ಇನ್ನೂ ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈಗ ಎರೆಹುಳ, ಇಲಿ, ಗೆದ್ದಲು ಮುಂತಾದ ಜೀವಿಗಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣು ಕದಡಿ ಮುಂದೆ ಹಲವು ಜಾತಿಯ ಮರಗಳ ಬೀಜಗಳ ಪ್ರಸಾರ ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಒಂದು ಅರಣ್ಯ ಪುನರ್‌ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಕೃಷಿ ಗೈದ ಈ ಅರಣ್ಯ ಬಹಳ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿಯೂ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತ ವಾಗಿಯೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹವಾಮಾನ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವೇ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನಡೆದು ಬಂದಿದ್ದ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಳಿದವು. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋದರು. ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕಳೆದ 100 ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ನೆಡು ತೋಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಭಾರತ ಸರಕಾರ (ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೊದಲು ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ) ಹೊರಟಿತು. ಇದನ್ನು ಅರಣ್ಯಕೃಷಿಯೆಂದು ಜನರು ಇಂದಿಗೂ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಮರಗಳ ಕೃಷಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದೇನೋ ಹೊರತು ಅರಣ್ಯಕೃಷಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗದು. ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಅರಣ್ಯಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಾನವರು

ಈ ಕೃಷಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಬಹುದು. ತನ್ನ ಜೀವರಾಶಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನುಳಿಸಲು ಪ್ರಕೃತಿ ರೂಪಿಸಿದ ತಂತ್ರವೇ ಅರಣ್ಯ. ಮನುಷ್ಯರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತಂತ್ರವನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೂಚಿಸುವರೇ "ಅರಣ್ಯ", "ಕಾಡು", "ವನ" ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಲೋಹದ ಕೊಡಲಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಮರದ ಹಿಡಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ತಮಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಮರಗಳನ್ನೇ ಮನ ಬಂದಂತೆ ನಾಶಮಾಡಲು ಮಾನವ ಹೊರಟಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಾಂಸದಿಂದ ಲಾಭ ಮಾಡಲು ಕೆಲವರು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಕೆಲವರು ಮರಗಳ ಹಣಗಳಿಂದ ಲಾಭ ಮಾಡಲು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಜೀವಂತ ಮರಗಳಿಂದ ನಾವು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಒಂದು ಮರವನ್ನು ಕಡಿದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಕೈಗೆ ಸಿಗಬಹುದು. ಜೀವಂತ ಮರಗಳು ನಮಗೆ ಸದಾ ಮಾಡುವ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಈ 'ಲಾಭ' ಅಲ್ಪವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೂ ಗ್ರಾಮಾರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ದುಡಿಯುವಾಗ ಹಣದ ಆಗತ್ಯತೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಶ ಬರುವ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡುತೋಪುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಗತ್ಯ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾಡಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕೆಲವು ಜಾತಿಯ ಗಿಡಗಳು (ಕರ್ಮರ, ಧೂಪ, ಬೋವು) ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದು. ಇಂತಹ ಮರಗಳುಳ್ಳ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ಬಂದಾಗ ಕಡಿಯಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಕಡಿಯುವಾಗ ಗರಗಸದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಕಡಿದರೆ ಪುನಃ ಹಿಳ್ಳೆ (ಚಿಳ್ಳೆ) ಕೊಟ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಡಿಯಲು ಆಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತೇವಾಂಶ ಇದ್ದಾಗ ಕಡಿದರೆ, ಕಾಡು ಪುನಃ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಾನಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುತೋಪಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಕಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ 70 (ಎಪ್ಪತ್ತು) ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಆಳವಾದ, ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮಾಲಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಿಶ್ರ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದ ಕಡೆ ಎಕರೆ ಒಂದರ 40-50 ಗಿಡಗಳಂತೆ ನೆಟ್ಟು 2-3 ವರ್ಷ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದರೆ 50 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗಾತ್ರದ ಮರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಹ ಗರಗಸ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಡಿದು ಹಿಳ್ಳೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ 40 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕಡಿಯಬಹುದು. ತೇಗ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಉದುರಿಸುವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಸಿ. ಇದನ್ನು ವರ್ಷವಿಡೀ ಕೃತಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಷಿಸಿ ಪ್ರಚೋದಿಸಿದರೆ ಅದರ ಮೋಪು ದೃಢತೆ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರದು. ಗ್ರಾಮಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿದಿರನ್ನು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ನೆಡಬೇಕು. ಬಡವರ ತೇಗ (ಸಾಗುವಾನಿ) ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿ ಬಿದಿರಿಗಿದೆ. ಮುಳ್ಳಿಲ್ಲದ ಉತ್ತಮ ಬಿದಿರುಗಳ ಜಾತಿಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ವಿಷಯ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಬಿದಿರಿನ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬ ಲಾಭವಿದೆ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಿದಿರನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಹಲವು ಕೈಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಬಿದಿರನ್ನು ನೆಟ್ಟು 7-8 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಒಂದು ಗುಂಪಿನಿಂದ 7-10 ಬಿದಿರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಡಿಯಬಹುದು. ಒಂದು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 50-60

ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ನೆಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ಬೇಲಿಗಳಲ್ಲಿ, ಹೊಳೆ ದಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಡಬಹುದು. 5 ಎಕರೆ ಬಿದಿರಿನ ಕಾಡು ಅಥವಾ 250 ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ರೂ. 50,000-00 ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ (ಖರ್ಚು ಕಳೆದು). ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ 4000 ಮಾನವ ದಿನಗಳ ಕೆಲಸ ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಿದಿರಿನ ಉಪಯೋಗ ಅಪಾರ. ಥಾಯಿಲ್ಯಾಂಡ್, ಇಂಡೋನೇಶಿಯಾ, ಜಪಾನ್, ಚೀನಾ ಮುಂತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಿದಿರಿನ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಕಾಡಿನ ಇತರ ಮರಗಳು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಜಪಾನಿನಂತಹ ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳು ಬಿದಿರಿಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಿದಿರಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಘನತೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಕರ್ಷಕ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಿದಿರಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ತೂತು ಬಾವಿಯ ಕೊಳವೆಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ, ಮಾನವರ ಆಹಾರವಾಗಿಯೂ ಬಿದಿರಿನ ಉಪಯೋಗವಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಅರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಬಿದಿರಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾನೂನು ತೊಡಕುಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ, ಕಾಡಿನ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಆಹಾರ ಕೊಡುವಂತಹ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಲಸು, ಮಾವು, ಹೆಬ್ಬಲಸು, ನೇರಳೆ, ಪುನರ್ಪುಳಿ, ಉಂಡೆಹುಳಿ, ಅತ್ತಿ, ತಾಳೆಮರ, ಬೊಗರಿ, ಪೇರಳೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಮಕರಂದ ಹಾಗೂ ವರ್ಣಮಯ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಮರಗಳೂ ಬೇಕು. ಉದಾ:- ರೆಂಜೆ, ಮಂದಾರ, ಸಂಪಿಗೆ, ಸುರಗಿ, ಹೊನ್ನೆ, ಗೋಸಂಪಗೆ, ಹೊಂಗಾರ, ಮೇಫ್ಲವರ್, ಪೆಲ್ಟೋ ಫೋರಮ್. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಾನವರು ಬೆಳೆದ ಪೈರಿಗೆ ಹಾನಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹುಳಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಚಿಟ್ಟೆ, ಜೇನುನೊಣ ಪರಾಗ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಫಸಲು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೂವಿನ ಪರಿಮಳಗಳು ಮಾನವನ ಹಲವು ರೋಗಗಳನ್ನು (ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ) ಗುಣಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆಂದು ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉತ್ತಮ ಮರಗಳುಳ್ಳ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಶಾಂತತೆ ಋಷಿಗಳನ್ನು, ತಾತ್ವಿಕರನ್ನು ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೆಳೆದಿದೆ.

ಕೆಲವು ಜಾತಿಯ ಮರಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ (ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ) ಇತರ ಸಸಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಉ:- ಹುಣಸೆ, ದೇವದಾರು, ಮೇಫ್ಲವರ್, ಪೆಲ್ಟೋಫೋರಮ್, ಬಿದಿರು. ಈ ಮರಗಳ ಬೇರುಗಳು ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲ್ಪದರದಲ್ಲಿಯೇ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇತರ ಮರಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ಆಹಾರ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗೋಳಿಮರ, ಅಶ್ವತ, ಕಿರುಗೋಳಿ, ದೇವದಾರು ಮುಂತಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಹತ್ತಿರ ಅಥವಾ ಪೈರಿನ ಹೊಲಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬೆಳೆಸಬಾರದು. ಈ ಮರಗಳು 15 ಎಕರೆ ಅಥವಾ 20 ಎಕರೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಉಪಕಾರವಿದೆ. ಇವುಗಳ ಎಲೆಗಳೂ, ಹಣ್ಣುಗಳೂ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ, ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ

ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ. ಈ ಮರಗಳು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಾಗ ಇತರ ಮರಗಳಿಗೆ ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಬೇರು ಆಳಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣಿನ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ ಅವುಗಳ ಎಲೆಗಳೂ, ಹಣ್ಣುಗಳೂ ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾದಾಗ ಈ ಪೋಷಕಗಳು (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಲಘು ಪೋಷಕಗಳು) ಸಿಗುವ ಕಾರಣ ಅವುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ.ಮಾನವರ ಹಲವು ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮದ್ದು ಕೂಡಾ ಈ ಮರಗಳ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮರಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದಾಗಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ಬಾಳುವ ಕಾರಣ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ವೀಕ್ಷಣೆ (ಹಾಗೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ರಕ್ಷಣೆಗೂ) ಠಾಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು. ಈ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಗೆ, ಗಿಡುಗ, ಕುಪ್ಪುಳು, ಕೊಕ್ಕರೆ ಮುಂತಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಆಸರೆ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮಾನವರಿಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಕಾರಿಗಳಾಗಿವೆ.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮರಗಳು ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಯಾ ಭಾಗಶಃ ಎಲೆ ಉದಿರಿಸುವ ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವುಗಳು. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ, ಮೃದುತ್ವ, ಆಳ, ಇದರಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ತೇವಾಂಶ, ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ಗುಣ, ಸಮತಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಇಳಿ ಜಾರು ಸ್ವಭಾವ, ಮಾಲಿರುವ ದಿಕ್ಕು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಇರುವ ಎತ್ತರ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯ ರಭಸ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮರಗಳು ಎತ್ತರ ವಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಕುಬ್ಜವಾಗಿಯೋ ಯಾ ಮಾಲಿಕೊಂಡೋ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೇ ವೃಕ್ಷ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮರಗಳು ತಮ್ಮ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಸಿಗಳು ಬೆಳೆದು ಬಾಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಎತ್ತರದ ಗುಡ್ಡಗಳ ನೆತ್ತಿ ಮತ್ತು ಪದವುಗಳು ಹುಲ್ಲು ಗಾವಲುಗ ಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಸಿಲು ಬೀಳುವ ಕಾರಣ ಈ ಹುಲ್ಲು ಆರೋಗ್ಯಕರ. ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಮೇಯುವುದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವು ಮಲ ಮೂತ್ರ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿಗೆ ಇದುವೆ ಪೋಷಣೆ. ಈ ಮಲಮೂತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಳೆ ನೀರಲ್ಲಿ ಕರಗುವುದರಿಂದ ಗುಡ್ಡದ, ಪದವಿನ, ಕೆಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಸಿಗಳಿಗೂ ಆಹಾರ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಇಂತಹ ರಚನೆಯನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನಾವು ಮುಗ್ಧರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಈ ಗುಡ್ಡದ ನೆತ್ತಿ ಯಾ ಪದವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ನೀರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಇಂಗುವಂತೆ ನಾವು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂತರ್ಜಲ ಶೇಖರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತ.

ಉಷ್ಣ ವಲಯದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯ ಸಂಕುಲ ಒಂದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದರಂತೆ ಹಲವು ಪದರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಬಿಡವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವರು 'ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು' ಈ ರಚ ನೆಯನ್ನು"ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವುಳ್ಳ ಜೀವಿಗಳು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟದ ದೃಶ್ಯ" ಎಂದು ಕರೆದರೆ, ಇತರರು ಇದು ಜೀವಿಗಳ ಸಹ- ಜೀವನದ ಒಂದು ಸುಂದರ ಚಿತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ನಾವು ಬಿಚ್ಚು ಮನದಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಎರಡನೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಒಂದು ಎಕರೆ ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನೂ, 'ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳ (ಕಾಳು, ಕಾಂಡ, ಎಲೆ, ಬೇರು

ಪೂರ) ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ 6-7 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅದೇ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ತನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉಷ್ಣ ವಲಯದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಹಸ್ರ ಕಿಲೋ ಗ್ರಾಂಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಜೀವಿಗಳೂ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆಂದೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ!! ಮಾನವ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬದುಕಲು ಬಿಡ ಬಲ್ಲನೇ? ಉತ್ತಮ ಸಾವಯವ ಭರಿತ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ವರ್ಗದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳು ಸಾರ ಜನಕವನ್ನು, ರಂಜಕವನ್ನು, ವಾಯುವಿನಿಂದ, ಸಾವಯುವ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಜೀವಿಗಳ ಮೃತ ದೇಹದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮರಗಳ ಬೇರುಗ ಳೊಂದಿಗೆ ಸಹ ಜೀವನ ನಡೆಸುವಂತವೂ ಇದ್ದಾವೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಜೀವಿಸುವಂತಹವೂ ಇದ್ದಾವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳು ಬದುಕಲು ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಹ್ಯೂಮಸ್ ಅಗತ್ಯ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಇರುವುದು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಉಷ್ಣ ವಲಯದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ. ಮರಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಲೂ ಸಹ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನುಕೂಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ಮರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಮಾರಲು ಪಕ್ವವಾದಾಗ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಯೂ ಬೆಳೆದವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮರಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಇದು ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರ.

ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಾಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಿದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕೆಲವೇ ಮರಗಳನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆದು ಉಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಕೊಟ್ಟು ನಾಶಮಾಡಿ ನಂತರ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳನ್ನು ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ನೆಟ್ಟಾಗ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಮತ್ತೆ ರೋಗ, ಗೆದ್ದಲು ಬಾದೆ ಮುಂತಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ಇಂತಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣು ಒಣಗುತ್ತದೆ. ಮರಗಳು ಗಾಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂತರ್ಜಲಮಟ್ಟ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಯವ ವಸ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆಹಾರ ಚಕ್ರ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮರಗಳು ಕುಬ್ಜವಾಗಿ ಅಡ್ಡ ರೆಂಬೆಗಳು ಅತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಗಂಟುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ ರಿಂದ ಕೀಳು ಮಟ್ಟದ ಮೋಪಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿದ ಮರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಸಿಗದ ಕಾರಣ ಬೆಳೆದವರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆಗಳ ತೊಂದರೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು. ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ, ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ನಡುತೋಪುಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಿಗದ ಕಾರಣ ಅವು ಮಾನವರು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದ ಹೊಲಗಳನ್ನು ನುಗ್ಗಿ ಬೆಳೆ ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ. ಉರುವಲುಗೆಂದು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದ "ನಡುತೋಪು" ನಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಆದಾಯ ಸಿಗಬಹುದಾದರೆ ಮೋಪಿನ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟರೆ 60-70 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ತಲೆಮಾರಿನ ಜನ ಇನ್ನೊಂದು ತಲೆಮಾರಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬಹುದು.

ಈ ರೀತಿ ಏಕಜಾತಿ ಮರಗಳ ಕೃಷಿಗಿಂತ ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ ಮರಗಳಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಾಡು ಬೆಳೆಸಿ, ಅದರ ವಿವಿಧ ಫಲಪೈರನ್ನು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕ ರಿಸಿ ಮಾರಲು ಕಲಿತಾಗ ಗ್ರಾಮಸ್ತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಕಾರ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮೂರಿನ ಮರಗಿಡಗಳು ಎರಡು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫಲಕೊಡುತ್ತವೆ. ಬೀಜ ಸಂಗ್ರಹಣ ಈ ಎರಡು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಈ

ಬೀಜ ಸಂಗ್ರಹಣ ಕಾಲಗಳೆಂದರೆ (1) ಏಪ್ರಿಲ್, ಮೇ ಮತ್ತು (2) ನವೆಂಬರ್, ದಶಂಬರ, ಜನವರಿ. ಹಲವು ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಬಹುದು. ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸ ಬೇಕಾದ ಫಲ ಬೀಜಗಳಿರುವ ಮರಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ದರಳೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಮರಗಳ ಬೀಜಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದು ಉತ್ತಮ ಕ್ರಮ. ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ದರಳೆಯ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಒಣಗಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಕೈಯಿಂದ ಕ್ಕೊದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಣಗಿಸಿ ಈ ದರಳೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಗೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ ಗೆದ್ದಲು ಮತ್ತು ಇಲಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಕೊಟ್ಟು ದಾಸ್ತಾನು ಇಡಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲ ಆರಂಭವಾದೊಡನೆ ನಾವು ಮಿಶ್ರಕಾಡು ಬೆಳೆಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 5-6 ಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ, ಒಂದುವರೆ ಮೀಟರ್ ಚಚ್ಚದರ, 10 ಸೆ.ಮೀ. ದಪ್ಪವಾಗಿ ಸಿಕಸಿಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಕುಡೊಂಕಾಗಿ (ನೇರ ಸಾಲುಗಳು ಬೇಡ) ಕಳಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು (ದರಳೆಯ ಒಟ್ಟಿಗೆ) ಅಗತೆ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹರಡಬೇಕು. ಈ ಕಳಗಳ ಮೇಲೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಗಿಡಗಳ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹರಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮೊಳಕೆಯನ್ನು ತಿನ್ನದಂತೆಯೂ ಜನರೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಆ ಕಳಗಳ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಚದುರಿಸದಂತೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗಾಳಿ, ಮಳೆ ನೀರು ಆ ದರಳೆ ಪಾತಿಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲಾಡದಂತೆ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಸಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಕೃಷಿಗೆ ಒಗ್ಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದರೆ ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜಾತಿಯ ಗಿಡಗಳು ಗುಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಆಧರಿಸಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹೊರ ದೇಶಗಳಿಂದ ತಂದ ಮರದ ಬೀಜಗಳು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿದರೆ ಮೊಳಕೆ ಒಡೆಯುವುದು ಪ್ರಯಾಸವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಮರಗಳ ಜಾತಿಗೆ ಅಂತಹ ತೊಂದರೆ ಏನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನಿಸಿರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ Euphorbiaceae, Cesalpinea, Mimosacea, Leguminoseae, Apocynaceae , Papilionoideae ಎಂಬ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಕಲಮಿನ ಎದುರು ಹೆಸರಿಸಿದ ಸಸಿಗಳು ಮಿಶ್ರ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ. ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಈ ಸಸಿಗಳ ಬೇರಿನಲ್ಲಿ ಸಹಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳು ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಸಸ್ಯ ಪೋಷಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಇತರ ಗಿಡಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಮಿಶ್ರಕಾಡುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಗ್ರಾಮದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗತ್ಯವಿದೆ.

ಈ ಬರಹದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವ ಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದೆ. ಆ ಸಸಿಗಳು ಮಾನವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಕಾರಿಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಗಿಡಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ವಿವರಣೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಮರಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಮೂಡಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಗಿಡಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಎರಡನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ಇವೆ. ಎರಡನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿದ ಗಿಡಗಳು ಬೇಲಿ

ಯಾಗಿಯೂ ಇತರ ಗಿಡಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ನೆರಳಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ದುಸ್ತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೀಳು ದರ್ಜೆ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಎರಡನೆ ಪಟ್ಟಿಯ ಗಿಡಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ, ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಬಲ್ಲ ಸಸಿಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆ ಪ್ರದೇಶವು (ಕೆಲವು ಸಮಯದ ಮೇಲೆ) ಹೆಚ್ಚು ಸಾವಯುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣು ಉತ್ತಮಗೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಜಾತಿಯ ಮತ್ತು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಇತರ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದ ಮರಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ಕುಬ್ಜ ಕುರುಚಲು ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯ ಬಲ್ಲ ಗಿಡಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಎತ್ತರದ ಮರಗಳಿಂದ ತೊಟ್ಟುವ ಮಳೆ ಹನಿಗಳು ನೇರ ವಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಬಡಿದು ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸಸ್ಯ ಪೋಷಕಗಳೂ, ಸಾವಯುವ ವಸ್ತುಗಳೂ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಸಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬೇರು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಸಸಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಡಿಪದರ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಉಳಿಸಬೇಕು. ಮಾನವರು, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳು ತಿನ್ನುವ ಯೋಗ್ಯ ಹಣ್ಣನ್ನು ಹಲವು ಮುಳ್ಳಿನ ಗಿಡಗಳು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಈ ಮುಳ್ಳಿನ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹಲವು ಸಣ್ಣ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿ ಸಂಸಾರ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಾಗ ಸ್ಪರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಣ್ಣ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಬಲು ದೊಡ್ಡದು. ತನ್ನ ಸಣ್ಣ ಮರಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಲು ತಾಯಿ ಮತ್ತು ತಂದೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಹುಳಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಮಾಲಿರುವ ಗುಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕುರುಚಲು ಕಾಡನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮೋಪಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಪ್ರಯಾಸಕರ. ತೆಂಕು ಮಾಲಿದ ಇಂತಹ ತಪ್ಪಲುಗಳು ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗುರಿ ಯಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು, ಕುರುಚಲು ಮರಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧೀಯ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಯೋಚಿಸಬಹುದು. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಉದುರಿಸುವ, ನೀರಿನ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆಡಬಹುದು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು ತಮ್ಮ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆಂದು ಕಾಡುಗಳಿಂದ, ಮರಗಳು ಉದುರಿಸಿದ ಹಣ್ಣಾದ ಎಲೆಗಳನ್ನು (ದರಳೆ) ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತರುವುದುಂಟು. ಹೀಗೆ ಮಾಡು ವಾಗ ಕಾಡುಗಳ ತಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ದರಳೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಡಿಸಿ ತರಬಾರದು. ಕಾಡಿನ ತಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಂತಹ ಹಣ್ಣೆಲೆಗಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಗಿದಂತಹ ಬೀಜಗಳೂ ಕೂಡ ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಾಡಿನ ತಳದಲ್ಲಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ದರಳೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಸಿಗಳು ವೃದ್ಧಿ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ದರಳೆಯನ್ನು ಆರಿಸುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ದರಳೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಗುರುತಿಗಾಗಿ ಮುಳ್ಳಿನ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿದರೆ ಮರಗಳ ಸಂತಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಗುಡ್ಡೆಗೆ ಎಬ್ಬಿ ಮೇಯಿಸದೆ, ಉದ್ದದ

ಹಗ್ಗದಳಿಂದ ಗೂಟಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಮೇಯಿಸಿದರೆ 2-3 ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಸಿ ಹುಲ್ಲು ಹಲವು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆದದ್ದು ದಾಖಲೆಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾಡುಗಳಿಗೆ, ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಮರದ ಅಡ್ಡ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಉತ್ತಮ ಕಾಲ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳು. ಹೀಗೆ ಗೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸವರುವಾಗ ಜೀವಂತ ಗೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮೂರನೆ ಒಂದಂಶವಾದರೂ ಕಡಿಯದೆ ಮರದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಬೇಕು. ಮೋಪಿನ ಮರಗಳು ನೆಟ್ಟಗೆ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಗೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸವರಬೇಕು. ನೆಟ್ಟಗೆ ಬೆಳೆಯುವ ಕೊಡಿಯನ್ನುಳಿಸಬೇಕು. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಉದುರಿಸುವ ಜಾತಿ ಮರಗಳು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣತೆ ಏರದಂತೆ ಬಿದ್ದ ಎಲೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ತೇವಾಂಶ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೂಡ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮರಗಳ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು ಮಾನವ ವಿಕಾಸಗೊಂಡ. ನಂತರ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ಕಲಿತ. ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ನಿರ್ಮಿಸಿದ. ಅದ್ಭುತ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ. ಅಣುಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಕಂಡುಕೊಂಡ. ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ತಾನೇ ಸಮ್ಮೋಹಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿದ. ಆದರೆ ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇತರ ಜೀವಿಗಳನ್ನು (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು) ಉಳಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಜೀವನ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟು ಅಡಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಮರಗಳು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲ. ಗನಿಗಳಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದಂತೆ ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬಾರದು. ಮಾನವರಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡುವ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳೂ ಸಹ ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತರ ಜೀವಿಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿವೆ. ಮರಗಳು ಮಾನವರ ಉಳಿವಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ರಚನೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಮರಗಳ ಮಹತ್ವ ಅರ್ಥವಾದೀತು.

ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರು *		ಉಪಯೋಗಕರ ಅಂಶಗಳು
ಪಟ್ಟಿ ನಂಬ್ರ - 1		
1) ಕಾಚು, ಖದಿರ	:	ಬಣ್ಣ ಹಾಕಲು, ಔಷಧ, ಗೋಂದು, ಬಣ್ಣ, ಮರ ಬಹಳ ಘಟ್ಟಿ, ಗಾಡಿಗಳಿಗೆ.
2) ಸೀಗೆ	:	ಪಸೆ ತೆಗೆಯಲು, ತೊಗಟೆಯಿಂದ ಬಣ್ಣ, ಚಿಗುರು ತಿನ್ನಬಹುದು, ಮದ್ದು ಮಾಡಲು, ಬೇಲಿ

* ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರುಗಳೂ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದೆ - ಗಮನಿಸಿ ಪುಟ . 27 ನೋಡಿ

3) ಬಿಲ್ವ, ಬಿಲ್‌ಪತ್ರೆ	:	ಎಳೇ ಹಣ್ಣು ಕಶಾಯ, ಗೋಂದು ಬಣ್ಣದೊಡನೆ ಬೆರೆಸಿದರೆ ಕಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.
4) ಅರಸಿನ ತೇಗ, ಯತ್ತೃಗೆ	:	ಎಲೆಗಳು ಮೇವು, ಉತ್ತಮ ಮರ, ಗೆದ್ದಲಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು.
5) ಮಂಜಟ್ಟಿ	:	ತಿರುಳು ಚಂದನ ಮರದಂತೆ ಹೋಲುವ ಉತ್ತಮ ಮರ. ಮರ ಕಶಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ, ಬೀಜ ತೂಕಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ.
6) ಆನೆ ಕತ್ತಾಳಿ, ಭೂತಾಳೆ ಮುಂಡಿ,	:	ಹಸಿರು ವರ್ಣ ಜಾತಿ, ಉತ್ತಮ ನಾರು, ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಣ್ಣೆ ಗೆದ್ದಲಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ.
7) ಆನೆ ಕತ್ತಾಳಿ	:	ನೀಲಿ ಹಸುರು ಬಣ್ಣದ ಜಾತಿ, ನಾರು ಒರಟು ಆದರೆ ಘಟ್ಟಿ
8) ಗುಗ್ಗುಳ ಧೂಪ	:	ಮದ್ದು, ಸುಗುಂಧ ಗೋಂದು / ಮೆಯಣ, ಮಧ್ಯಮ ಗುಣದ ಮೋಪು ಎಲೆ ಚರ್ಮ ರೋಗಕ್ಕೆ
9) ಲೋಳೆ ಸರ, ಕುಮಾರಿ	:	'ಎಕ್ಸ್‌ರೇ' ವ್ರಣಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರಿ, ಕ್ಷಯ ಮದ್ದು ಬಣ್ಣ ತೆಗಯುತ್ತಾರೆ. ಹೂವ್ವು ತೊಟ್ಟು, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ
10) ಬಾಗಿ	:	ಉತ್ತಮ ಮೋಪು, ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ
11) ಸಪ್ತಪರ್ಣೆ, ಹಾಲೆ	:	ತೊಗಟೆ ಮದ್ದು, ಮರ ಸಾಧಾರಣ, ಪ್ಲೈವುಡ್, ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿ, ಮಸಿ ಮಾಡಲು
12) ತುಗ್ಗುಲಿ, ಚಿಗರೆ	:	ಘಟ್ಟಿ ಮೋಪು, ಉತ್ತಮ ಹಸುರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಎಲೆಯನ್ನು ಚ ಹುಡಿಗೆ ಕಲಬೆರಕೆ ಇದೆ.
13) ಬಿಳಿ ಬಾಗಿ	:	ಉತ್ತಮ ಮರ, ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ
14) ಅಜ್ಜನ ಪಟ್ಟಿ	:	ಹೃದಯ ರೋಗಕ್ಕೆ ಮದ್ದು, ಬೀಜ ಭೇದಿ ಮದ್ದು ತೊಗಟೆಯ ಹಾಲು ವಿಷ, ನಾರು ತೆಗೆಯಬಹುದು.
15) ದೀವಿಗುಜ್ಜೆ	:	ತೊಗಟೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ನಾರು ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಕಾಯಿ ತಿನ್ನಲು
16) ಹೆಬ್ಬುಹಲಸು	)	ಎಲೆ ಮೇವು, ಕಾಯಿ / ಹಣ್ಣು ಆಹಾರ
17) ವಾಟೆ ಹುಳಿ	):	ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ ಮರಗಳು

18) ಹಲಸು) ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ

19) ಬೋದಿನೆ, ಬೋದೆ : ಬೇರು ಜ್ವರಕ್ಕೆ, ವಾತರೋಗಗಳಿಗೆ, ಎಲೆ ತಿನ್ನಲು, ಕಾಯಿಯಿಂದ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ

20) ಸರಳಿ, ಸಲ್ಲೆ, ವಾಲಕ : ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬಹುದು, ಮರ ಮನೆ ಮಾಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ

21) ಬಿಲ್ವಾರ, ಪುಳಿ ಬಾಗಿ : ಎಲೆ ಮೇವು, ಗೋಂದು-ತೊಗಟೆ ಗಾಯದಿಂದ, ತೊಗಟೆ ಮಾದಕ ಪಾನೀಯಕ್ಕೆ, ಮರ ಉತ್ತಮ

22) ಶತಮೂಲಿ, ಹಲವು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ : ಮದ್ದು - ಬಳ್ಳಿ, ಗಡ್ಡೆ

23) ಕಹಿಬೇವು : ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ, ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಬೀಜ ಮೊಳಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ (ಕ್ರಿಮಿ ಬಾಧೆಯಿಂದ)

24) ಮುಳ್ಳು ಬೂರುಗ : ಮರ ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿಗೆ ಉತ್ತಮ, ಹತ್ತಿ ಕೋಡು ಒಡೆದು ಕೊಯಿಲಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ

25) ಉದ್ದ ಕೋಡಿನ, ಮುಳ್ಳು ಇಲ್ಲದ ಬೂರುಗ : ಮರ ಕೀಲು ಮಟ್ಟದ್ದು, ಹತ್ತಿ, ಉತ್ತಮ, ಕೊಯಿಲಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ

26) ಮಂದಾರ ಜಾತಿ :

27) ಮಂದಾರ ಜಾತಿ) ಉತ್ತಮ ಮಕರಂದ, ಎಲೆ ಮೇವು, ಸಾಧಾರಣ ಮೋಪು.

28) ಮಂದಾರ ಜಾತಿ): " " " " " "

29) ಅರಸಿನ ಮಂದಾರ): ಉತ್ತಮ ಮಕರಂದ, ಎಲೆ ಮೇವು, ಸಾಧಾರಣ ಮೋಪು.

30) ಕೆಂಪು ಮಂದಾರ): " " " " " "

31) ಮುಳ್ಳು ಬಿದಿರು, ಹೆಬ್ಬಿದಿರು : ಬೇಲಿ, ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು, ಆಹಾರ

32) ಆಸಾನ, ಏಕದಿವಿ, ಗೋಜೆ : ಮರ ಸಾಧಾರಣ ಮೋಪು, ಎಲೆ ಮೇವು, ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯ, ತೊಗಟೆ ಕಷಾಯ, ವೈರಸ್ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ.

33) ತಾಳೆ ಮರ : ಮರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗವು ಉಪಯೋಗಿ

34) ಫಾಲಾಶ, ಮುತ್ತುಗ	:	ಮೋಪು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಗೋಂದು ಮದ್ದು, ಬೀಜ + ಲಿಂಬೆರಸ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗೆ
35) ಬೆತ್ತ (ಸಣ್ಣ ಬೆತ್ತ)	:	ವಿವಿಧ ಉಪಯೋಗ
36) ನಾಗಬೆತ್ತ, ಹೆಬ್ಬೆತ್ತ	:	ವಿವಿಧ ಉಪಯೋಗ
37) ಜಡ್ಡು ಬೆತ್ತ	:	ವಿವಿಧ ಉಪಯೋಗ
38) ಮರಸುತ್ತು ಬಳ್ಳಿ	:	ಎಲೆಗಳು ಚರ್ಮ ವ್ರಣಗಳಿಗೆ, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಔಷಧ
39) ಹಾಲ್ಮಡ್ಡಿ	:	ಗೋಂದು, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ, ಘಟ್ಟಿ ಮೋಪು
40) ಕುವ್ವೆ, ಮಲೆ ಹೊನ್ನೆ	:	ಮೋಪು ದೋಣಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ, ಮನೆಗೆ ಸಾಧಾರಣ ಮೋಪು
41) ಬೊಬ್ಬಿ, ಇರ್ಯ ಕಲಹೊನ್ನೆ	:	ಘಟ್ಟಿ ಮೋಪು.
42) ಹೊನ್ನೆ	:	ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಕಾಯಿಯ ಎಣ್ಣೆ ಬೇಡಿಕೆ, ಉತ್ತಮ ಮೋಪು - (ನೀರು ಬೀಳದಿದ್ದರೆ)
43) ದಡ್ಡಾಲ	:	ತೊಗಟೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ನಾರು, ಬೀಜದಿಂದ ಗೋಂದು, ಮೋಪು ಸಾಧಾರಣ
44) ಪನೋಳಿ, ಶ್ರೀ ತಾಳೆ	:	ಎಲೆ ಕೊಡೆಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ, ಎಲೆತೊಟ್ಟು ಕಾಗದ ನಾರು, ಬೀಜ ಆನೆ ದಂತದ ಬದಲಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ
45) ಬಯಿನೆ, ಈಂದು	:	ಬಲು ಉಪಯೋಗಿ, ಹಾಳೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಘಟ್ಟಿ ನಾರು ಸಿಗುತ್ತದೆ.
46) ಇಟ್ಟೇವು, ವಿಷಮಧಾರಿ ಗಿಡ	:	ಔಷಧ
47) ಗಂಟು ಬಾರಂಗಿ	:	ಔಷಧ
48) ತಲೆ ಜಡಾರಿ, ನೆಲಕುಮ	:	ಔಷಧ
49) ಹಟ್ಟಬರ್ಣಿಕೆ	:	ಉತ್ತಮ ಮೋಪು, ತೊಗಟೆ ರಸ ಮುರಿದ ಎಲುಬು ಜೋಡಿಸಲು ಲೇಪ
50) ದಾಲ್‌ಚೀನಿ	:	ಔಷಧ, ಪರಿಮಳ ವಸ್ತು, ಆಹಾರ ಮತ್ತು

ತಾಂಬೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಸಾಲೆ ಪದಾರ್ಥ

51) ಲವಂಗ ಪಟ್ಟೆ : ಔಷಧ, ತಾಂಬೂಲ, ಮಸಾಲೆ ಪದಾರ್ಥ

52) ಚಬುಕಿನ ಮರ : ಉರುವಲು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವಿಗೆ ಎಲೆ ಕಶಾಯ, ತೊಗಟೆ
ಗಾಳೀ ಮರ ಕಶಾಯ ಭೇದಿಗೆ

53) ಚಕ್ಕೋತ್ರ ಫಲ : ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಲು, ಎಲೆ ಕಶಾಯ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ

54) ಮಾದಳ ಫಲ : ಔಷಧ

55) ಕಾಲಾಂಡ್ರಿಯ : ಹಸುರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಉರುವಲು, ಮಸಿ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯ

56) ಬಿಳಿ ದೇವದಾರಿ, : ಪ್ಲೈವುಡ್ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯ, ಮರದ ಎಣ್ಣೆ
ಬಿಳಿ ಬುಡ್ಡಿಗೆ ಕಿವಿ ನೋವಿಗೆ

57) ಕುಂಚಿಗನ ಮರ : ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮೋಪು, ಒಣಗಿಸಿದ ಎಲೆ ಮೀನು
ವಿಷ. ಒಣಗಿಸಿದ ಕಾಯಿ ಹುಡಿ ಸುಟ್ಟ ಗಾಯಕ್ಕೆ

58) ಕರಿಯ ಕರಿಮರ, : ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಮರ, ಕಡುಕಪ್ಪು ತಿರುಳು ವಿಗ್ರಹಗಳ
- ಎಬೋನಿ ಕೆತ್ತನೆಗೆ, ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬಹುದು

59) ಸಂಸ್ಕೃತ - ತಿಂದುಕ : ಎಲೆ ಮೀನಿನ ವಿಷ, ಬೆಂಕಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಮೋಪು,
ಒಣಗಿಸಿದ ಹಣ್ಣಿನ ಹುಡಿ ಸುಟ್ಟ ಗಾಯಕ್ಕೆ,

60) ಬೀಟೆ (ರೋಸ್‌ವುಡ್) : ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಮೋಪು, ಎಲೆ ಜಾನುವಾರು ಮೇವು,

61) ತೂತಿಲ್ಲದ ಬಿದಿರು, : ಗಂಡು ಬಿದಿರು, ಮನೆ ರಚನೆಗೆ.
ಕಿರು ಬಿದಿರು

62) ಕಾಡು ಕನಿಗಿಲ : ಮೋಪು, ತೊಗಟೆಯಿಂದ ನಾರು ತೆಗೆಯಬಹುದು
ಹಸುರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ

63) ಎಣ್ಣೆ ಮರ : ಔಷಧ ಎಣ್ಣೆ, ಉತ್ತಮ ಉರುವಲು, ಮೋಪು,
ದೋಣಿಕಟ್ಟಲು

64) ದಂಡ್ಲೆ ಮರ,: ತೊಗಟೆ ಕಷಾಯ ಪಿತ್ತಕ್ಕೆ, ಹಣ್ಣು ಕರುಳು ಹುಣ್ಣಿಗೆ,
ಭೂತರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮೋಪು ಮಧ್ಯಮ

65) ಹುಣಸೇ ಬಳ್ಳಿ : ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬಹುದು, ಹುಳಿ, ಹೂವು ಹೃದಯದ ಔಷಧಿ

66) ಪಟ್ಟೆ ಬಳ್ಳಿ :

67) ನೆಲ್ಲಿ, ಆಮ್ಲ : ಔಷಧ, ನೀರಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಪು ಉತ್ತಮ ಬಾಳಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಸಾಧನಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗ

68) ಮುಳ್ಳು ಹೊಂಗಾರೆ : ತೊಗಟೆ ಚರ್ಮರೋಗಗಳಿಗೆ, ಹೂವು ರಕ್ತ, ಶುದ್ಧಿಗೆ ಬೀಜ ವಿಷ

69) ಮುಳ್ಳು ಇಲ್ಲದ ಹೊಂಗಾರೆ : ಎಲೆ ಜಾನುವಾರು ಮೇವು, ತೊಗಟೆಯಿಂದ ನಾರು, ಬೀಜ ವಿಷ

70) ಒಂದು ಜಾತಿ ನೇರಳೆ): ತೊಗಟೆ, ಹಣ್ಣು, ಬೀಜ, ಔಷಧ, ಉತ್ತಮ ಮೋಪು

71) ನೇರಳೆ): ಎಲೆ ಮೇವು " " " " "

72) ಗುಡ್ಡ ನೇರಳೆ) " " " " " "

73) ಗಂಧಗಿರಿ : ಎಲೆ ಮೇವು, ಸುಗಂಧ ಮೋಪು, ತೊಗಟೆ ಕಷಾಯ, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಔಷಧ

74) ನೀಲಗಿರಿಯ ಜಾತಿಗಳು)

75) " "): ಹಲವು ಜಾತಿ ನೀಲಗಿರಿಗಳಿವೆ. ಹಲವು ಬೇಗನೆ ಬೆಳೆದು ಉತ್ತಮ ಮೋಪು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

76) " ") ಇಲಾಖೆಯವರು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ

77) " ") ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು

" "):- ಘಟ್ಟ, ಉತ್ತಮ ಮೋಪು ಈ ಜಾತಿಯ ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಮರ

78) " ")

79) ಜೀಪಾಳ : ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬಹುದು, ಮೋಪು ಮಧ್ಯಮ

80) ಅತ್ತಿ : ಔಷಧ (ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳು), ಮೋಪು ನೀರಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಎಲೆ ಜಾನುವಾರು ಮೇವು, ಕಾಯಿ ತರಕಾರಿ

81) ಅಶ್ವತ್ಥ : ಎಲೆ ಜಾನುವಾರು ಮೇವು, ಮೇಣ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಉಪಯೋಗ, ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿಗೆ, ತೊಗಟೆ ಚರ್ಮರೋಗಕೆ,

82) ಬಸುರಿ	:	ಮಿತವಾಗಿ ಜಾನುವಾರು ಆಹಾರ, ತೊಗಟೆ ಕಾಗದ ಮಾಡುವ ನಾರು
83) ಗೋಳಿಮರ	:	ತೊಗಟೆ ಕಷಾಯ, ಬಲವರ್ಧಕ, ಮೋಪು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ
84) ಆಂಡಪಾಜೇವು	:	ಎಲೆ -ಮರವನ್ನು ಪಾಲಿಶ್ ಮಾಡಲು
85) ಸುಗಂಧ ರಾಜ	:	ಹೂವು ಸುಗಂಧ ಭರಿತ, ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಚಹಾಕ್ಕೆ ಬೆರೆಸುವರು, ಬೇರನ್ನು ತೇದಿ ತಲೆನೋವಿಗೆ ಹಚ್ಚುವುದು
86) ದಿಕ್ಕ ಮಲ್ಲಿ	:	ಹೂವು ಜಾನುವಾರು ವ್ರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಿನಿ, ಮೋಪು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳುವರು - ಬಾಚಣಿಗೆಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ
87) ಹಲ ಬಳಗ, ಗೊಡ್ಡೆ ಮರ	:	ಮದ್ದಲೆ ಮಾಡಲು, ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿ, ಎಲೆ ಜಾನುವಾರು ಮೇವು, ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬಹುದು
88) ಬ್ರಿಂಡ, ಪುನರ್ಪುಳಿ	:	ಹಣ್ಣು ಜಾಮ್ ಮಾಡಲು, ಸಾರು ಮಾಡಲು, ಬೀಜದಿಂದ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ, ಚರ್ಮರೋಗಕ್ಕೆ, ತಿನ್ನಲೂ ಸಹ
89) ದೇವಗರಿಗೆ	:	ಹಣ್ಣು ಶರಬತ್ ಮಾಡಲು, ಪಿತ್ತಾಹಾರಿ, ಮರದ ಗೋಂದು ತಿನ್ನುವ ಪಾಕಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಹುದು - ಉಂಡೆ ಕಟ್ಟಲು
90) ಆಂಡಿಪುನಾರ್	:	ಮೋಪು-ಮಧ್ಯಮ, ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ, ನಾಟಿ ಕಂಬಗಳಿಗೆ
91) ಎಸಳು ಹುಳಿ, ಮಂತು ಹುಳಿ	:	ಹುಳಿ ಎಸಲು ಮೇಲೋಗರಕ್ಕೆ, ಮರ ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿಗೆ, ಗೋಂದು ಮಲಬದ್ಧತೆಗೆ ಮದ್ದು
92) ಅಮೃತ ಬಳ್ಳಿ	:	ಔಷಧ
93) ಗ್ಲಿರಿಸೀಡಿಯಾ	:	ಎಲೆ ಉತ್ತಮ ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ, ಮೇವು, ಹೂವು ತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು
94) ಕರ್ಮ್ರ	:	ಮರ - ಉರುವಲು- ಎಲೆ ಸಾಧಾರಣ ಗೊಬ್ಬರ, ಮೋಪು ಭಾರ ಘಟ್ಟ, ತೊಗಟನಿಂದ ನಾರು ತೆಗೆಯಬಹುದು
95) ಎಡಮುರಿ, ಕವರ್ಗಿ	:	ತೊಗಟೆ ಉತ್ತಮ ನಾರು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಎಲೆ ಮೇವು, ಬೇರು ಕಷಾಯ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ.
96) ತಿರುಪ್ಪು	:	ಉತ್ತಮ ಮೋಪು, ತೊಗಟೆ - ಚರ್ಮ ಹದ ಮಾಡಲು

97) ಕಾವಟೆ	:	ಮರ ನಾರು ಘಟ್ಟಿ, ಕಾಯಿ - ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿ ಪರಿಮಳ ಮಾಡಲು, ಮೋಪು ಮಧ್ಯಮ..
98) ಹಿರೇ ಭೋಗಿ, ಹೆಗ್ಗ	:	ಉತ್ತಮ ಉರುವಲು, ಘಟ್ಟಿ ಮರ, ಭಾರ, ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣ ಹಿಡಿಗಳಿಗೆ
99) ಹೊಲಗೇರು	:	ಮಧ್ಯಮ ಮೋಪು, ರಸ ಕಲೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ
100) ಹೊಳೆ ನೆಕ್ಕಿ	:	ಔಷಧ (ಪಾಶಾಣ ಭೇದಕ)
101) ಕೊಡಸಿಗೆ, ಕೋಡಂಜಿ, ಕುಟಜ	:	ಭೇದಿಗೆ ಮದ್ದು, ಮರ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಆಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.
102) ಹೆಣ್ಣು ಗೊರವಿ, ಗೊರ್ವಿ ಬಿಳಿ ಕೇಪ್ಲ ಮರ	:	ಒಣ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಟೆಯಂತೆ ಉರಿಯುತ್ತದೆ ತೊಗಟೆಯ ಕಷಾಯ ನಿತ್ರಾಣಕ್ಕೆ, ಬೇಲಿ
103) ಕೆಂಪು ಕೇಪುಳ, ಕಿಸ್ಮಾರ	:	ಬೇರು ಹೊಟ್ಟೆ ಔಷಧ, ವ್ರಣಗಳಿಗೆ, ಹೂವು ರಕ್ತವರ್ಧಕ.
104) ಸಂಸ್ಕೃತ- ರಕ್ತಫಲ,ನೀಲಿ ಜಂಗ್ಲಿ ನೀಲಿ		ಮದ್ದು, ಪಿತ್ತ ಜನಕಾಂಗಕ್ಕೆ, ಗುಲ್ಮಕ್ಕೆ
105) ಇಂಡಿಗೋಫೆರಾ ಟಿಸ್ಮೋಯಿನಿ	:	ಹಸುರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಬಣ್ಣ ತೆಗೆಯುಬಹುದು
106)ಆಡುಸೋಗೆ	:	ಮದ್ದು, ಕ್ರಿಮಿ ನಿರೋಧಕ, ಬೇಲಿ ಹಾಕಲು
107)ಕಾಟು ಹರಳು, ಗೋಳೆ ಆಳಂಬುಡು	:	ಡೀಸೆಲ್ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಬದಲೀ ಇಂಧನ, ಗಿಡದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳೂ ಸಹ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು
108) ಬೆಂಟೀಕು	:	ಮೋಪು ಉತ್ತಮ, ಎಲೆ ಮಲಬದ್ಧತೆಗೆ, ಹಣ್ಣು ಕಶಾಯ ಸಿಹಿ ಮೂತ್ರ ದೋಷಕ್ಕೆ
109) ಹೊಳೆ ನಂದಿ	:	"" " "
110) ಕೆಂಜು	:	ಎತ್ತರ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು, ಗೋಂದು ಸುವಾಸನೆ ಇದೆ
111) ನಾಯಿ ನಿಂಬೆ, ಅರಣಿ ಮುಳ್ಳು	:	ಬೇಲಿಗೆ, ಮರ ಘಟ್ಟಿ, ಹಣ್ಣು ಮಸಾಲೆ ಸುಗಂಧ

112) ನಾಥ ಗುಲಾಬಿ : ಹಸುರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಎಲೆರಸ ತುರಿಕೆ ಕಜ್ಜಿ ಮದ್ದು, ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಔಷಧ

113) ಮದರಂಗಿ, ಗೋರಂಟಿ : ಮರ ಉಪಕರಣಗಳ ಹಿಡಿಗೆ, ಹೂವಿನಿಂದ ಸುಗಂಧ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಇದೆ, ಬೇಲಿ

114) ಸೂಬಾಬುಲ್ : ಎಲೆ ಉತ್ತಮ ಮೇವು, ಹೆಚ್ಚು ತಿಂದರೆ ವಿಷಕಾರಿ, ಹಸುರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಮೋಪು, ಬೀಜ ಹುರಿದರೆ ಮಾನವರೂ ತಿನ್ನಬಹುದು

115) ಉಪ್ಪೊಳಿಗೆ : ಮರ ಬೆಂಕಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ, ಕಾಂಡ ಗಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಗೋಂದು ಸಿಗುತ್ತದೆ

116) ನಾಗ ಸಂಪಿಗೆ : ಘಟ್ಟಿ ಮೋಪು, ಬೀಜದ ಎಣ್ಣೆ ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗೆ

117) ಮಾವು : ಹಲವು ಉಪಯೋಗಗಳು

118) ಬಕುಳ, ರಂಜೆ : ಮಧ್ಯಮ ಮಟ್ಟದ ಮೋಪು, ಸುವಾಸನೆಯ ಹೂವು, - ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆಯಲು, ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ

119) ಇಪ್ಪೆ : ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಇದೆ. ಚರ್ಮ ರೋಗಕ್ಕೆ, ಮಿತವಾಗಿ ಮಲಬದ್ಧತೆಗೆ, ಮೀನು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ, ಹೂವಿನಿಂದ ಮಾದಕ ಪಾನೀಯ ತಯಾರಿ, ಮರ ಮಧ್ಯಮ ಮೋಪು

120) ನಾಣಿಲು

121) ಗುಲಿಮಾವು, ಕುರ್ಮ : ಮೋಪು ಮನೆಕಟ್ಟಲು, ರೀಪು, ಚಾಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ, ತೊಗಟೆ ಅಸ್ತಮಾಗೆ

122) ಕಿರ್ಣಿ : ಬಹಳ ಘಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಘನತರ ಮೋಪು, ಸಸಿ ಚಿಕ್ಕುವಿಗೆ ಕಸಿಕಟ್ಟಲು

123) ಅರಸಿನ ಸಂಪಗೆ : ಎಲೆ ಜಾನುವಾರು ಮೇವು, ಹೂವಿನಿಂದ ಸುವಾಸನೆ ಎಣ್ಣೆ, ಮರ ಉತ್ತಮ ಮೋಪು, ತೊಗಟೆಗೆ ಪರಿಮಳ ಇದೆ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ತೈಲ.

124) ಬಿಳಿ ಸಂಪಗೆ : " " ತೊಗಟೆಯಲ್ಲಿ ತೈಲ
ಎಲೆ ಜಾನುವಾರು ಮೇವು, ಹೂವಿನಿಂದ ಸುವಾಸನೆ ಎಣ್ಣೆ ಮರ ಉತ್ತಮ ಮೋಪು, ತೊಗಟೆಗೆ ಪರಿಮಳ ಇದೆ,

		ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ತೈಲ, ತೊಗಟೆಯಲ್ಲಿ ತೈಲ
125) ಜಾಪತ್ರೆ	:	ತೊಗಟೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಂದು ಸೂಸುತ್ತದೆ. ಬೀಜದ ಎಣ್ಣೆ ವ್ರಣಗಳಿಗೆ, ವಾತಕ್ಕೆ, ಮಧ್ಯಮ ಮೋಪು
126) ರಾಮಪತ್ರೆ	:	ಮಸಾಲೆ ಪದಾರ್ಥ ಕಲಬೆರಕೆ, ಮೋಪು ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿಗೆ
127) ಪುರುಷ ತುಂಗ, ಕುಂಕುಮ ಮರ	:	ಹಣ್ಣು, ಕುಂಕುಮ ರಂಗು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ತುಪ್ಪದೊಂದಿಗೆ ಕಾಯಿಸಿದರೆ ಅದು ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲೆ ಮೇವು
128) ನೈಮಾರು, ಆಲಮಾರು	:	ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬಹುದು, ಎಲೆ ಬಣ್ಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಮರ ಸಾಧಾರಣ ಮೋಪು, ಉತ್ತಮ ಮಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ
129) ಒಳ್ಳೆಕೊಡಿ, ಲೋಕುಂಡಿ	:	ಮದು
130) ಚಂದಕನ್ನೆ, ಉಪ್ಪರಂತಿ	:	ಕೆಂಪು ಗೋಂದು -ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ, ಮರ ಬೆಂಕಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಡ್ಡಿಗಳಿಗೆ
131) ಕರಿಬೇವು	:	ಎಲೆ ಅಡುಗೆಗೆ, ಬೇರಿನ ರಸ ಕರುಳು ಬೇನೆಗೆ, ಮರ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಹಿಡಿಗೆ.
132) ಬೊಳ್ಳಂಟಿ	:	ಸರೋಳಿ ತಲೆಗೆ, ಬೇರು ಕೆಮ್ಮಿಗೆ ಮದ್ದು
133) ಕಡಗ, ಕೊಂಗು	:	ಮಧ್ಯಮ ಮೋಪು, ಎಲೆ ಜಾನುವಾರು ಮೇವು, ತೊಗಟೆ ಹಗ್ಗ ಮಾಡುವ ನಾರು ಕೊಡುತ್ತದೆ
134) ಅರೆಬೇವು, ಹುಚ್ಚು ಬೇವು	:	ಕಹಿ ಬೇವಿನ ಮರದ ಗುಣಗಳು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಬೀಜ ಮೊಳಕೆ ಒಡೆಯುತ್ತದೆ
135) ನುಗ್ಗೆ ಮರ	:	ತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾಯಿ, ಹೂವು, ಎಲೆ ಉಪಯೋಗ, ಬೀಜವನ್ನು ಹುರಿದು ತಿನ್ನಬಹುದು. ದೀಪ ಉರಿಸಲು ಎಣ್ಣೆ ಉತ್ತಮ. ಮರದ ಗೋಂದು ಸಹ ಉಪಯೊ- ಎಲೆ ಮೇವು
136) ಕಾರ್ಕಿನ ಮರ, ಆಕಾಶ ಮಲ್ಲಿಗೆ	:	ಮರ ಮನೆ ಸಾಮಾನು ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ, ತೊಗಟೆ ಕಶಾಯ ಮದ್ದು, ಸುವಾಸನೆ ಹೂವು
137) ಬಿದಿರು ಜಾತಿ	:	ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ

138) ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ : ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳ ಸಾಕಲು ಎಲೆ, ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಲು,
ತೊಗಟೆ ಉತ್ತಮ ನಾರು ಕೊಡುತ್ತದೆ

139) ಕನಗಲು ಕರವೀರ (ಸುವಾಸನೆಉಳ್ಳದ್ದು) : ಬೇರಿನ ತೊಗಟೆಯ ಎಣ್ಣೆ ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗೆ, ವಿಷ,
ಎಲಿ ವಿಷ ತೊಗಟೆ ಹುಡಿ

140) ಕನಗಲು, ಕರವೀರ (ಸುವಾಸನೆ ಇಲ್ಲದ್ದು) : ಮೇಲಿನಂತೆ ಉಪಯೋಗ

141) ಪಾರಿಜಾತ : ಸುವಾಸನೆ ಉಳ್ಳ ಹೂವು, ಹೂವು ತೊಟ್ಟಿನಿಂದ ಕಾವಿ ಬಣ್ಣ

142) ಬಿದಿರು : ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿ ಮಾಡಲು, ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು

143) ಓಟಿ : ತಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು

144) ಆನೆ ಮುಂಗು : ಬೇರು ತೊಗಟೆ ಬೇದಿಗೆ, ಎಣ್ಣೆ ಕಾಯಿಸಬಹುದು
ಕಿವಿನೋವಿಗೆ, ಎಳೆಕಾಯಿ ತಿನ್ನಲು.

145) ಕುಂಟಾಳ : ಹಸಿರಲೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಎಲೆ + ಬೇರು ಕಷಾಯ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ,
ಮೋಪುಗೆ ಗೆದ್ದಲು ತಗಲುವುದು ಕಡಿಮೆ

146) ಕಾಡಕೊಂಡೆ, ಕಕ್ಕೆ : ತೊಗಟೆ ಮೀನಿಗೆ ವಿಷ, ಮರ ಸಾಧಾರಣ, ಮೋಪು
ಬೆಂಕಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ, ತಲೆ ಕೂದಲು ಬೆಳೆಯಲು ಎಲೆ ಕಷಾಯ

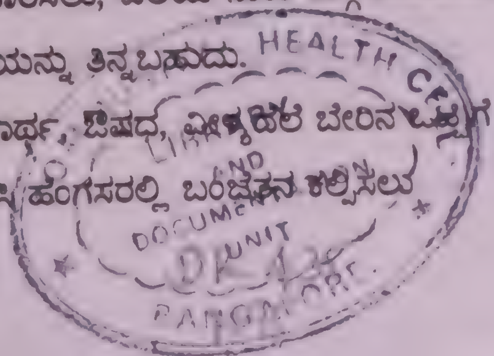
147) ಸೀಮೆ ಹುಣಸೆ : ಉತ್ತಮ ಬೇಲಿ ಮುಳ್ಳು, ಹಸಿ ಬೀಜ ತರಕಾರಿ,
ಬೀಜದ ಎಣ್ಣೆ ತಿನ್ನಲು
ಯಾ ಸೂಪ್ ಮಾಡಲು, ಎಲೆ ಮೇವು

148) ಸಣ್ಣ ಈಚಲು : ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಪೂರ್ವ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಬೇಲಿಯಾಗಿ,
ಬೀಸಣಿಗೆ, ಚಾಪೆ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗ.

149) ಮುಂಡಿ ಕೇದಿಗೆ : ಚಾಪೆ ಎಲೆಗಳಿಂದ, ಎಳೇ ಎಲೆ ವಿಷದ ಔಷಧಿ, ಬೇರಿನಿಂದ
ಬ್ರಷ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

150) ಸುವರ್ಣ ಕೇದಿಗೆ : ಅತ್ತರ್ ತಯಾರಿಸಲು, ಎಲೆಯ ನಾರು ಹಗ್ಗ ಮಾಡಲು,
ಎಳೆಯ ಎಲೆಯನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದು.

151) ಕರಿಮೆಣಸು : ಮಸಾಲೆ ಪದಾರ್ಥ, ಔಷಧ, [illegible] ಬೇರಿನ [illegible]ಗೆ
ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ [illegible] ಕಲ್ಪಿಸಲು

152) ಅಡಿಕೆ ಬೀಳು ಬಳ್ಳಿ	:	ಬೇಲಿ, ವ್ರಣಗಳಿಗೆ ಔಷಧ.
153) ಕೆಂಪು ಗೋಸಂಪಿಗೆ	:	ಕಾಂಡದ ಹಾಲು ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ, ಬೇಲಿಗೆ, ಮೋಪು ಗೆದ್ದಲು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ.
154) ಬಿಳೀ ಗೋಸಂಪಿಗೆ	:	ಸರ್ಪ ಸುತ್ತಿಗೆ ಔಷಧ, ಬಹಳ ಸುವಾಸನೆಯ ಪುಷ್ಪಗಳುಳ್ಳ ಜಾತಿಗಳಿವೆ.
155) ನಸು ಅರಸಿನ ಗೋಸಂಪಿಗೆ	:	ಮರವನ್ನು ವಾದನ (ಗಾಯನ) ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ತಯಾರಿ.
156) ಕಂಬದ ಅಶೋಕ	:	ಮೋಪು, ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು, ಬೆಂಕಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಸಲು, ತೊಗಟೆ ಉದರ ಜಂತುಹುಳ ನಾಶಕಾರಿ.
157) ನೆತ್ತರು ಹೊನ್ನೆ, ಬೇಂಗ	:	ಔಷಧ, ಉತ್ತಮ ಮೋಪು, ಎಲೆ ಉತ್ತಮ ಮೇವು, ಮರದ ಗೋಂದು ಔಷಧ
158) ಕತ್ತಿಕಾಯಿ ಗಿಡ, ಮೇಫ್ಲವರ್	:	ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಗೋಂದು ಇದೆ. ಅಲಂಕಾರದ ಗಿಡ
159) ಬೆಟ್ಟದ ಹುಣಸೆ	:	ತೊಗಟೆ ಕಶಾಯ ಕಣ್ಣುನೋವಿಗೆ, ಎಲೆ ಉತ್ತಮ ಮೇವು, (ಸಸಾರಜನಕ 5.47 ಶೇಕಡ) ಮೋಪು ಮಧ್ಯಮ.
160) ಬಲಗಿ	:	ಉತ್ತಮ, ಗಡಸು ಮೋಪು
161) ಕರಂಜೆ, ಹೊಂಗೆ	:	ಬೀಜದಿಂದ ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ ಎಣ್ಣೆ, ಹಿಂಡಿ ಉತ್ತಮ ಗೊಬ್ಬರ, ಬೇರಿನ ರಸ ವ್ರಣ ತೊಳೆಯಲು
162) ಕಾರೆ ಮುಳ್ಳು (ಸಂ-ಮದನ)	:	ಕಾಯಿ ಔಷಧಕ್ಕೆ, ಬೇರು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಿನಿ, ಎಲೆ ಮೇವು
163) ಪುರಳಿ ಮರ	:	ಮನೆಗೆ ರೀಪು ಕ್ಯೊಸಬಹುದು, ತಿರುಳು ಸುಂದರ ಮೋಪು
164) ಅಶೋಕ (ಔಷಧ)	:	ಮದ್ದು - ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ, ಮರ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ.
165) ಅಂಟುವಾಳ - ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ್ದು	):)	ಬೀಜದ ಮೇಲಿನ ತೊಗಟೆ ಬಟ್ಟೆ, ತೊಳೆಯಲು, ಬೀಜದ ಎಣ್ಣೆ ಸೋಪ್ ಮಾಡಲು,
166) ಅಂಟುವಾಳ - ಉತ್ತರ ಭಾರತದು	):)	ಬೀಜದ ಘಟ್ಟಿ, ತೊಗಟೆಯ ಬಣ್ಣ ತೆಗೆಯುವರು, ಮರ ಮಧ್ಯಮ ಮೋಪು.

167) ಹಪ್ಪು ಸಾವಗ	:	ಬೇಲಿ, ಘಟ್ಟನಾರು, ಗೋಂದು.
168) ಸಗಡೆ, ಕೆಂದಾಳೆ, ಹುಲುನಾಯಿ	:	ಘಟ್ಟ ಮೋಪು, ಉತ್ತಮ ಉರುವಲು, ಬೀಜದಿಂದ ಎಣ್ಣೆ ಸೋಪಿಗೆ.
169) ಆದ್ರಿ, ಕರಿಉದುರೆ	:	ಎಲೆ ಉಬ್ಬಸದ ಮದ್ದು, ಮರ ಉತ್ತಮ, ಮಸಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಚಹಾ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಬೆಂಕಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ
170) ಕಾಸರ್ಕ	:	ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ, ಬೀಜ ವಿಷ ಔಷಧಿ, ಮೋಪು ಗೆದ್ದಲು ಕಾಟ ತಡಿಯುತ್ತದೆ.
171) ಚಳ್ಳಿಕಾಯಿ, ಚಳ್ಳೆ ಕಾಯಿ	:	ಹಣ್ಣು ಮದ್ದು, ಹೊಸ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
172) ನೇರಳೆ	:	ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ ಮೋಪು, ಔಷಧ, ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಲು, ಎಲೆ ಮೇವು, ಗೊಬ್ಬರ.
173) ಲವಂಗ	:	ಸುವಾಸನೆ - ಮಸಾಲೆಯಾಗಿ, ಮೊಗ್ಗು ಹಲ್ಲುನೋವಿಗೆ ಉಪಶಮನ.
174) ನೀರವಂಜಿ, ಬಿಕ್ಕೆ	:	ಎಲೆ ಮೇವು, ಎಲೆ ಹುಡಿ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆರೆಸಿ ವಾತಮದ್ದು, ಉತ್ತಮ ಮೋಪು.
175) ಅಗಸೆ (ಕೆಂಪು)	:	ತೊಗಟೆ ಉತ್ತಮ ನಾರು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಎಲೆ ಉತ್ತಮ, ಜಾನುವಾರು ಆಹಾರ, ಮೋಪು ಆಟಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ಮಸಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೂವು ಆಹಾರ, ಔಷಧ
176) ಅಗಸೆ (ಬಿಳಿ)	:	ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಯೋಗಗಳು
177) ಹಸುರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಅಗಸೆ	:	ಉತ್ತಮ ಗೊಬ್ಬರ, ಉತ್ತಮ ನಾರು, (ತೊಗಟೆಯಿಂದ)
178) ಅಮಟೆ	:	ಎಲೆಯನ್ನೂ ಸಹ ತಿನ್ನಬಹುದು. ಎಲೆಯನ್ನು ಬೇಳೆಗಳೊಡನೆ ಬೇಯಿಸಿದರೆ ಬೇಳೆ ಬೇಗನೆ ಬೇಯುತ್ತದೆ.
179) ಚೇರೆ	:	ಬಲು ಉಪಯೋಗಿ ಕಾಯಿ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಗುಣಪಡಿಸುವ ಸೂಚನೆ ಇದೆ.
180) ಮಹಾಗನಿ	:	ಬಹಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಮೋಪು, ತೊಗಟೆ ಜ್ವರ ಔಷಧ

		(ಮಲೇರಿಯ)
181) ನೀರು ಕಾಯಿ, ಉಚ್ಚೆಕಾಯಿ	:	ಸಾಧಾರಣ ಮೋಪು, ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತುವುದು ಬಹಳ ನಿಧಾನ, ಎಲೆ ಕಷಾಯ ಮೂತ್ರ ದೋಷಕ್ಕೆ.
182) ಗಂಧಗರಿಗೆ, ನಂದಿ ವೃಕ್ಷ, ಟೂನ್‌ಮರ	:	ಮರ ಉತ್ತಮ ಮೋಪು, ತೊಗಟೆ ಭೇದಿಗೆ ಮದ್ದು ಪುಷ್ಪ ಒಂದು ರಂಗು ತೆಗೆಯಲು, ಮರದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಇದೆ.
183) ಕರುಹಾಲೆ, ಜೀವಂತಿ	:	ಮೋಪು ಬೆಂಕಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ, ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬಹುದು. ಎಲೆ ಮೇವು, ಬೇರಿನ ತೊಗಟೆ ಮದ್ದು.
184) ಕಾಟು ಬಾದಾಮು	:	ಉತ್ತಮ ವರಟು ಮೋಪು, ಬೀಜದ ಎಣ್ಣೆ ನಿಜ ಬಾದಾಮು ಎಣ್ಣೆಯ ಗುಣ ಹೊಂದಿದೆ ಎಲೆ ಚರ್ಮ ರೋಗಕ್ಕೆ
185) ಶಾಂತಿ ಮರ	:	ಮೋಪು ಸಾಧಾರಣ, ಗೋಂದು ಭೇದಿಕಾರಕ, ನಾಟಿ ವೈದ್ಯ ಉಪಯೋಗ
186) ಆಣಲೆ	:	ಕಾಯಿ ಔಷಧಿ
187) ಹುನಲ್, ಕಿಂಡಲ್	:	ಉತ್ತಮ ಮೋಪು
188) ಮಡ್ಡಿ, ಬಿಳಿ ಮತ್ತಿ	:	ಪ್ಲೈವುಡ್ ಮೋಪು, ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಳಿಕೆ ಇದೆ. ಎಲೆ ರಸ ಕಿವಿನೋವಿಗೆ, ತೊಗಟೆ ಹುಡಿ ಮದ್ದು.
189) ಕಾಡು ಮೆಣಸು, ಮುಳ್ಳು ಮಸ್ತಿಗೆ	:	ಬೇರಿನ ತೊಗಟೆ ಜ್ವರ ಮದ್ದು, ಹಣ್ಣು ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಗೆ, ಎಲೆ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವಿಗೆ.
190) ಸಾಗುವಾನಿ, ತೇಗ	:	ಉತ್ತಮ ಮೋಪು, ಮರದ ಎಣ್ಣೆ ಚರ್ಮರೋಗಕ್ಕೆ ಬೇರಿನ ತೊಗಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಇದೆ. ಬೀಜದ ಎಣ್ಣೆ ತಲೆ ಕೂದಲಿಗೆ.
191) ಹುಣಸೆ ಮರ	:	ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ, ಹಣ್ಣು ಅಡುಗೆಗೆ ಮುಖ್ಯ. ಬೀಜದ ಬಿಳಿ ಹುಡಿ ಗೋಂದು ಮಾಡಲು, ಮರದ ತಿರುಳು ಘಟ್ಟಿ, ಎಳೇ ಎಲೆ ಚಟ್ನಿ.
192) ಕಾಡು ಕಾಸಿ ಕನಿಗಳು, ಕರವೀರ	:	ಬೀಜ ವಿಷ, ತೊಗಟು ವಾಂತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇರು ಜಜ್ಜಿ ಕುರಕ್ಕೆ ಮದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳೂ ವಿಷ.

193) ಓಟೆ ನುಳಿಕೆ : ಬೇಲಿ, ತಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು

194) ಆಡವಿ ಬೆಂಡಿ, ಹೂವರಸಿ : ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು.

195) ಸಾಲುಧೂಪ, ಬಿಳಿಧೂಪ, ಧೂಪ : ಬೀಜದಿಂದ ತಿನ್ನುವ ಕೊಬ್ಬು, ದೋಸೆ ಕಾವಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಲು ಪ್ಲೈವುಡ್ ಮೋಪು, ಗೋಂದ್ (ರಾಳ) ಔಷಧ

196) ಮೈರೋಳು : ಉತ್ತಮ ಮೋಪು

197) ಪಪ್ಪಳಿ ಚಕ್ಕೆ, ಮಲೆ ಮೈತಾಳ : ಬೀಜ ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನಬಹುದು, ಬೇರು ತೊಗಟೆ ಬಣ್ಣ ಉಪಯೋಗ.

198) ಜಂಬೆ, ತಿರುವ, ಬೆಟ್ಟದಾವರಿಕೆ : ಉತ್ತಮ ಮೋಪು, ಎಲೆ ಹಸುರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರ

199) ಜಿಮ್ಮಿ ಮರ : ತೊಗಟೆ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ತಯಾರಿಸಲು ರುಚಿಕರ ಹಣ್ಣು

200) ಬೊಗರಿ ಕಾಯಿ : ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನ ಬಹುದು, ಮೋಪು ಉಪಕರಣಗಳ ಹಿಡಿಗೆ, ಆಟಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಬೇಲಿಗೆ ಮುಳ್ಳು

LIST No. I

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು	ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರು	
1)	Acasia catechu	Mimosaceae	
2)	Acasia concina	"	"
3)	Aegle marmelos	Rutaceae	
4)	Adina cordifolia	Rubiaceae	
5)	Adenthara pavonia	Mimosaceae	
6)	Agave americana	Agavaceae	
7)	Agave sissalana	"	"
8)	Ailanthus malabarica	Simarouceae	
9)	Aloe barbadensis	Liliaceae	
10)	Albizzia chinensis	Mimosaceae	
11)	Alstonia scholaris	Apocynaceae	
12)	Albizzia amara	Mimosaceae	
13)	Albizzia procera	"	"
14)	Antiaris toxicaria	Moraceae	
15)	Artocarpus communis	"	"
16)	Artocarpus hirsuta	"	"
17)	Artocarpus lakoocha	"	"
18)	Artocarpus hiterophyllus	"	"
19)	Ardisia solanaceae	Myrsinaceae	
20)	Aprousa lindleyana	Euphorbiaceae	
21)	Albizzia Odorotissima	Mimosaceae	
22)	Asperagus racemosa	Liliaceae	

23)	Azadirachta indica	Meliaceae
24)	Bombax malabaricum	Bombacaceae
25)	Bombax insigne var weightii	" "
26)	Bauhinia malabarica	Caesalpiniaceae
27)	Bauhinia acuminata	" "
28)	Bauhinia tomentosa	" "
29)	Bauhinia variegata	" "
30)	Bauhinia purpurea	" "
31)	Babmusa arundinacea	Poaceae
32)	Bridelia retusa	Euphorbiaceae
33)	Borassus flabellifer	Palmae, arecaceae
34)	Butea monosperma	Papilionaceae, fabaceae
35)	Calamus psuedotenuis	Palmae, arecaceae
36)	Calamus rotang	" "
37)	Calamus thwaitesii	Palmae
38)	Calyopteris floribunda	Combrertaceae
39)	Canarium strictum	Burseraceae
40)	Calophyllum tomentosum	Guttiferae, Clusiaceae
41)	Calophyllum wightianum	" "
42)	Calophyllum inophyllum	" "
43)	Carea arborea	Lecythidaceae
44)	Corypha umbraculifera	Palmae, arecaceae
45)	Caryota urens	Palmae, arecaceae
46)	Clerodendrum inerme	Berbenaceae
47)	Clerodendrum serratum	" "
48)	Clematis gouriana	Ranunculaceae

49)	Canthium dicoecum	Rubiaceae
50)	Cinnamomum zeylanicum	Lawraceae
51)	Cinnamomum tamala	" "
52)	Casuarina equistifolia	Casuarinaceae
53)	Citrus grandis	Rutaceae
54)	Citrus limon	" "
55)	Calliandra calothyrsus	Lequminoseae
56)	Dysoxylum malabaricum	Meliaceae
57)	Diospyros buxifolia	Ebanaceae
58)	Diospyros ebenum	Ebanaceae (Ebony)
59)	Diospyros paniculata	Ebanaceae
60)	Dalbergia latifolia	Papilionaceae (Rose wood)
61)	Dendrocalamus strictus	Poaceae, Graminaceae
62)	Dillenia pentagyna	Dilliniaceae
63)	Dipterocarpus indicus	Dipterocarpaceae
64)	Elaeocarpus tuberculatus	Elaeocarpaceae
65)	Elaeagnus latifolia	Elaeagnaceae
66)	Elaeagnus kologa	Elaeagnaceae
67)	Embelica officinalis	Euphorbiaceae
68)	Erythrina stricta	Papillionaceae
69)	Erythrina variegata	Papillionaceae
70)	Eugenia hemispherica	Myrtaceae
71)	Eugenia cuminii	Myrtaceae
72)	Eugenia zelanica	Myrtaceae
73)	Erythroxylum monogynum	Erythroxylaceae
74)	Eucalyptus citriodora	Myrtaceae

75)	Eucalyptus globulus	Myrtaceae
76)	Eucalyptus multiflora (Rostrata)	Myrtaceae
77)	Eucalyptus paniculata	Myrtaceae
78)	Eucalyptus umbellata	Myrtaceae
79)	Flacourtia montana	Flacourtiaceae
80)	Ficus glomerata	Moraceae
81)	F.religiosa	Moraceae
82)	F. infectoria	Moraceae
83)	F. bengalensis	Moraceae
84)	F. asperrina	Moraceae
85)	Gardenia jasminoides	Rubiaceae
86)	Gardenia gummifera	Rubiaceae
87)	Garuga pinata	Burseraceae
88)	Garcinia indica	Guttiferae
89)	Garcinia xanthochymus	Guttiferae
90)	Garcinia speciosa	Guttiferae
91)	Garcinia cambogia	Guttiferae
92)	Gnetum ula	Gnetaceae
93)	Gliricidia maculata	Papilionaceae
94)	Hardwickia binata	Fabaceae
95)	Helicteris isora	Sterculiaceae
96)	Hopea parviflora	Dipterocarpaceae
97)	Hesperethusa crenulata	Rutaceae
98)	Hopea wightiana	Dipterocarpaceae
99)	Holigarna arnottiana	Anacardiaceae

100)	Homonoia reparia	Euphorbiaceae
101)	Hollarhena antidysentrica	Apocynaceae
102)	Ixora arborea	Rubiaceae
103)	Ixora coccinea	Rubiaceae
104)	Indigofera oblongifolia	Papilionaceae
105)	Indigofera teysmanni	Papilionaceae
106)	Justicia adhatoda	Acanthaceae
107)	Jatropha curcas	Euphorbiaceae
108)	Lagerstroemia lanceolata	Lythraceae
109)	Lagerstroemia speciosa	Lythraceae
110)	Litsea witiana	Lauraceae
111)	Limonia acidisma	Rutaceae
112)	Lantana	Verbenaceae
113)	Lawsonia inermis	Lythraceae
114)	Leucaena leucocephala	Mimosaceae
115)	Macaranga indica	Euphorbiaceae
116)	Mesua ferrea	Guttiferae
117)	Mangifera indica	Anacardiaceae
118)	Mimusops elengi	Sapotaceae
119)	Madhuca longifolia	Sapofaceae
120)	Madhuca malabarica	"
121)	Machilus macarantha	Lauraceae
122)	Manilkara hexandra	Sapotaceae
123)	Michelia champaca	Magnoliaceae
124)	Michelia nilagirica	Magnoliaceae
125)	Myristica malabarica	Myristicaceae

126)	Myristica magnifica	Myristicaceae
127)	Mallotus phillippensis	Euphorbiaceae
128)	Memocylone edule	Melastomataceae
129	Memocylone malabaricum	" " "
130)	Macaranga roxburghie	Euphorbiaceae
131)	Murraya koenigii	Rutaceae
132)	Mussanda frondosa	Rutaceae
133)	Mitragyna parviflora	Rubiaceae
134)	Melia azedarachta	Meliaceae
135)	Moringa oliefera	Moringaceae
136)	Millingtonia hortensis	Bignoniaceae
137)	Melancanna bambusoides	Poaceae
138)	Morus alba	Moraceae
139)	Nerium indicum	Apocynaceae
140)	Nerium oleander	Apocynaceae
141)	Nyctanthus arbor-tristis	Oleaceae
142)	Ochlandra travancorica	Poacea
143)	Ochlandra rheedii	Poacea
144)	Oroxylum Indicum	Bignoniaceae
145)	Ouratea serrata	Ochnaceae
146)	Pithecellobium- -Monadelphum	Mimosaceae
147)	Pithecellobium dulce	Mimosaceae
148)	Phoenix humilis	Palme, Aracaceae
149)	Pandanus furcatus	Pandanaceae
150)	Pandanus odaratismus	Pandanaceae

151)	Piper nigrum	Piperaceae
152)	Pothos scandens	aracaceae
153)	Plumeria rubra	apocynaceae
154)	Plumeria alba	apocynaceae
155)	Plumeria acuminata	apocynaceae
156)	Polyalthia longifolia	annonaceae
157)	Pterocarpus marsupium	papilionaceae, fabaceae
158)	Poinciana regia (Delonix regia)	ceasalpiniaceae
159)	Peltophorum pterocarpum	ceasalpiniaceae
160)	Poeciloneuron indicum	guttiferae, clusiaceae
161)	Pongamia glabra	fabaceae
162)	Randia brandisie	rubiaceae
163)	Radamchera xylocarpa	bignoniaceae
164)	Saraca indica	caesalpiniaceae
165)	Sapindus laurifolius	sapindaceae
166)	Sapindus mukorassi	sapindaceae
167)	Sterculia guttata	sterculiaceae
168)	Schleichera oleosa	sapindaceae
169)	Sterospermum chelonoides	bignomiaceae
170)	Strychnos nux-Vomica	Logoniaceae
171)	Strychnos potatorum	Logoniaceae
172)	Syzygium cummini	myrtaceae
173)	Syzygium aromaticum	myrtaceae
174)	Salix tetrasperma	salicaceae
175)	Sesbania grandiflora	papilinaceae, fabaceae

176)	Sesbania sesban	papilionaceae, fabaceae
177)	Sesbania speciosa	Papionacea Fabaceae
178)	Spondia pinnata	Anacardiaceae
179)	Semecarpus anacardium	" "
180)	Swietenia mahagoni	Meliaceae
181)	Spathodia companutata	Bignoniacae
182)	Toona ciliata	Meliaceae
183)	Trema orientalis	Ulmaceae
184)	Terminalia catappa	Combretaceae
185)	Terminalia bellerica	" "
186)	Terminalia chebula	" "
187)	Terminalia paniculata	" "
188)	Terminalia arjuna	" "
189)	Toddalia aculeata	Rutaceae
190)	Tectona grandis	Verbenaceae
191)	Tamarindus Indicus	Caesalpiniaceae
192)	Thevetia peruviana	Apocynaceae
193)	Teinostachyum beddomei	Graminaceae, poaceae
194)	Thespesia populnea	Malvaceae
195)	Vateria indica	Dipterocarpaceae
196)	Vitex attisima	Verbenaceae
197)	Ventilaga madraspatana	Rhamanaceae
198)	Xylia xylocarpa	Mimosaceae
199)	Zanthoxylum budrunga	Tutaceae
200)	Zyzyphus mauritania	Rhamnaceae

List NO. II

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಅದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ವಿವರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು	ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರು
1)	Abrus precatorius	Paplionaceae - Fabaceae
2)	Acacia jacquemontii	Mimoceae
3)	Acacia catechu	" "
4)	Acacia ferruginea	" "
5)	Acacia concinna	" "
6)	Acanthus silicifolia	Acanthaceae
7)	Agave sissalana	Amaryllidaceae
8)	Agave americana	" "
9)	Albizzea amara	Leguminoseae, Mimosaceae
10)	Balanites aegyptiaca	Simaruobaceae - Balanitaceae
11)	Barleria buxifolia	Acanthaceae
12)	Barleria cristata	" "
13)	Barleria prionitis	" "
14)	Bauhinia variegata	Ceasalpiniaceae
15)	Bougaivilleae	nyctaginaceae
16)	Bridelia retusa	euphorbiaceae
17)	Calatropis gigantea	anclepiadaceae
18)	Calicarpa macrophyla	verbenaceae
19)	Capparis horrida (zeylanica)	capparidaceae
20)	Capparis spinosa	" "
21)	Calamus rotang	Palmae, aracaceae

22)	Calamus psuedotenuis	" "
23)	Calamus thwaitesii	" "
24)	Carissa carrandas	Apocynaceae
25)	Carissa spinarrum	" "
26)	Cassia auriculata	Ceasalpinaceae
27)	Cassia fistula	" "
28)	Cassia obavata (obtusa)	" "
29)	Cassia occidentalis	" "
30)	Cestrum nocturnum	Solanaceae
31)	Cleistanthus collinus	Euphorbiaceae
32)	Celerodendrum inerme	Verbenaceae
33)	Clerodendrum-viscosum-(infortunatum)	Verbenaceae
34)	Cyacas rumphie	Cycadaceae
35)	Dichrostachys cinarea - Cailliea cinarea	Mimosaceae
36)	Dodonea viscosa	Sapindacea
37)	Duranta repens - plumieri	Verbenaceae
38)	Ervatamia divaricata	Apocynaceae
39)	Erythrina lithosperma	Papilionacea, fabaceae
40)	Erythrina indica	" "
41)	Erythrina suberosa	" "
42)	Euphorbia royleana	Euphorbiaceae
43)	" " tirucalli	" "
44)	" " neriifolia	" "
45)	Flacourtia indica	Flacouirtiacea

47) Grewia tilliofolia	Tiliacea
48) Helicteres isora	Sterculiaceae
49) Holarhena antidysentrica	Apocyanaceae
50) Indigofera teysmanii	Leguminoseae
51)Ipomea carea	Convolvulaceae
52) Ixora arborea	Rubiaceae
53) Jatropha curcas	Euphorbiacee
54) Justicia adathoda	Verbenaceae
55) Lantana aculeata	Verbenaceae
56) Lawsonia alba (inermie)	Lythraceae
57) Macaranga peltata	Euphorbiacae
58) Maesa indica	Myrsinaceae
59) Mallotus phippinensis	Euphorbiacace
60) Manilkara hexandra	Sapotaceae
61) Melanchona bambusoides	Graminae, Poaceae
62) Melastoma malabaricum	Melastomataceae
63) Mimosa hamata	Mimosaceae
64) Muraya koenigii	Rutaceae
65) Moringa oliefera	Rubiaceae
66) Mussaenda frondosa	Rubiaceae
67) Nerium varieties	Apocynaceae
68) Nyctanthes arbor - tristis	Oleaceae
69) Ochlandra rheedii	Poaceae, Graminea
70) Ocimum americanum	Labiatae, Lamiaceae
71) Ocimum basilicùm	" "
72) Ocimum gratissimum	" "

73) Ocimum sanctum	" "
74) Opuntia dillenii	Cactaceae
75) Pandanus odorotissimus	Pandanaceae
76) Pandanus thwaitsii	" "
77) Pithacalobium dulce	Mimosaceae
78) Prosopis Juliflora - chilensis	Mimosaceae
79) " " cineraria	" "
80) Randia dumetorum	Rubiaceae
81) Sesbenia bispinosa	Leguminoseae
82) Strebulus asper	Moraceae
83) Thevetia Petuviana	Apocynaceae
84) Vitex negundo	Verbenaceae
85) Vitex Vitrifolia	Verbenaceae
86) Wendlandia heynei	Rubiaceae
87) Woodfordia fruticosa	Lythraceae
88) Zyziphus mauritiana	Rhamaceae
89) Zyziphus nummularia	" "

ಪಟ್ಟಿ ನಂಬ್ರ II

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಕನ್ನಡ ಹೆಸರು	ಉಪಯೋಗಗಳು
1)	ಗುಳಗುಂಜಿ	6 ಬೀಜ 10.5 ಗ್ರಾಂ ತೂಕ ಇದೆ, ಬೀಜ ವಿಷ, ಬೇರು +ಎಲೆ ಕಶಾಯ ಕೆಮ್ಮಿಗೆ
2)	ಜಾಲಿ	ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಜಾತಿ.
3)	ಕದಿರ, ಕಾಚು	ತಾಂಬೂಲ ವಸ್ತು, ಗೋಂದು, ಮೋಪು ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ, ಗಾಡಿ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ

4)	ಬನ್ನಿ	ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ, ಉತ್ತಮ ಗೋಂದು, ದೇವತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ.
5)	ಸೀಗೆ ಬಳ್ಳಿ	ಕಾಯಿ ಹುಡಿ ಎಣ್ಣೆ ಪಸೆ ತೆಗೆಯಲು, ಬೀಜ ಕಶಾಯ, ಮಲಬದ್ಧತೆಗೆ ಎಲೆ ಕೂಡಿ ಚಟ್ನಿ.
6)	ಹೊಳೆ ಚುಳ್ಳಿ	ಮುಳ್ಳು, ಎಲೆ ಕಶಾಯ ವಾತಕ್ಕೆ ಶಾಕ ಕೊಡಲು, ಕೆಮ್ಮುಗೆ - ಕಫ ಕಡಿಯಲು, ಎಲೆ ಮೀನು ಆಹಾರ.
7)	ಕತ್ತಾಳಿ ಬೂದು ವರ್ಣ)	ಈ ಸಸಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದನೆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ
8)	ಕತ್ತಾಳಿ ಹಸುರು ವರ್ಣ)	ವಿವರಗಳಿವೆ.
9)	ಚಿಗರಿ ತಗ್ಗುಲಿ	
10)	ಸೊಕ್ಕಿನ ಗಿಡ, ಹಿಂಗಾಲ ಮರ	ಹಣ್ಣು ನಾಯಿ ಕೆಮ್ಮಕ್ಕೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವಿಗೆ, ಬೀಜದ ಎಣ್ಣೆ ಚರ್ಮದ ಕಲೆ ಮಾಸಲು, ಸುಟ್ಟ ಗಾಯಕ್ಕೆ
11)	ಗಂಡು ಕೊಟ್ಟೆ ಮುಳ್ಳು ಕೃಷ್ಣ ಚೂರ	ಎಲೆ, ಬೇರು ಕೆಮ್ಮುಗೆ.
12)	ಕಿಂಕಿರಾತ, ಪಟಿಕ ಹೂವು	ಮೇಲಿನ ಸಸಿಯಂತೆ ಉಪಯೋಗ.
13)	ಕರುಂಟ, ಮುಳ್ಳು ಗೋರಂಟಿ ಮುಳ್ಳು	ಎಲೆ ರಸ ಜೇನಿನೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೀತಕ್ಕೆ, ಹಲ್ಲು ನೋವಿಗೆ ಎಲೆ ಜಗಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬೇರು ತೇದಿ ವ್ರಣಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ.
14)	ಅರಸಿನ ಮಂದಾರೆ	ಮೋಪು ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ, ಎಲೆ ಮೇವು, ತೊಗಟೆ ಕಶಾಯ - ಟಾನಿಕ್, ಹೂವು ಮೊಗ್ಗು ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಗೆ.
15)	ಕಾಗದ ಹೂವು	ಬೇಲಿ
16)	ಗೋಜಿ ಮುಳ್ಳು, ಆಸನ	ಎಲೆ ಜಾನುವಾರು ಮೇವು, ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಲು, ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿ ಹಾಕಲು ಮರ.
17)	ಅರ್ಕ ಗಿಡ	ತೊಗಟೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ನಾರು, ಬೇರಿನ ತೊಗಟೆ ಔಷಧ.
18)	ಕಾಡು ಈಜಿ,	ಬೇರಿನ ಎಣ್ಣೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

	ಸಣ್ಣ ನಾಥ ಗಿಡ	ಎಲೆ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ ವಾತಕ್ಕೆ ಶಾಖ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.
19)	ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮುಳ್ಳು	ಹಣ್ಣು ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಗೆ, ಬೇರು ತೊಗಟೆ
	ಮುಳ್ಳು ಕಾರ್ತಿ	ಗಂಜಿ ಆಮಶಂಕೆ ಕಾಯಿಲೆಗೆ,
		ಹೊಟ್ಟೆ ತುಮುಲ ಶಾಂತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
20)	ಕತ್ತಿ ಮುಳ್ಳು, ಹೂವಿನ ಮೊಗ್ಗು ಉಪಿನಾಯಿ (ಔಷಧ)	
	ಮುಳ್ಳು ಕತ್ತರಿ	ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಇದೆ.
21)	ನಾಗ ಬೆತ್ತ	ಎಲೆ ಕೊಡಿ ತಿನ್ನಬಹುದು.
22)	ಸಣ್ಣ ಬೆತ್ತ	ವಿವಿಧ ಉಪಯೋಗಗಳು
23)	ಜಡ್ಡು ಬೆತ್ತ	ವಿವಿಧ ಉಪಯೋಗಗಳು
24)	ಕರಂಡೆ ಮುಳ್ಳು	ಕಾಯಿ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಜಾಮ್ ಮಾಡಲು,
		ಎಲೆ ಕಶಾಯ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ,
		ಮರ ಘಟ್ಟ, ಚಿಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.
25)	ನಾಯಿ ಕಲಮೆ,	ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬಹುದು, ಬೇರು ಭೇದಿ ಔಷಧ, ಬೇಲಿ ಹಾಕಲು
	ಕರಚಿ ಮುಳ್ಳು	
26)	ತಂಗಡಿ, ಹೊನ್ನಾವರಿಕೆ	ತೊಗಟೆ ಚರ್ಮ ಹದ ಮಾಡಲು, ಬೀಜ
	ಮರ	ಸಿಹಿ ಮೂತ್ರ ದೋಷಕ್ಕೆ
		ಬೇರು ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗೆ
27)	ಕಕ್ಕೆ ಮರ	ತೊಗಟೆ ಚರ್ಮ ಹದಮಾಡಲು, ಬೇರು + ತೊಗಟೆ
		ಕಶಾಯ "ಕಾಲಾ ಪಾನೀ" ಜ್ವರಕ್ಕೆ, ಸಾಧಾರಣ ಮೋಪು
28)	ಕಾಟು ಸೆನ್ನಾ	ಕಲಬೆರೆಕೆಗೆ - ತಾಜಾ ಸೆನ್ನಾದೊಡನೆ
	ಬೀಜದ ಸಸಿ	
29)	ಆನೆ ತಂಜಕ್	ಬೀಜದಿಂದ ಕಾಫಿಗೆ ಬದಲಿ ಪಾನೀಯ,
		ಎಲೆ ಭೇದಿಕಾರಕ, ಚರ್ಮ ರೋಗಕ್ಕೆ
		ಬೀಜ ಅರೆದು ಲೇಪನ.
30)	ರಾತ್ರಿ ರಾಣಿ	ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಸರ್ಕ ವಿಷದಂತಹ ವಿಷ ಇದೆ.
		ಕ್ರಿಮಿ ನಿರೋಧಕವಾಗಿ ಸಸಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಸ ಪ್ರಯೋಗ.

31)	ಕೊಡಸಿಗನ ಮರ, ಬಡೆ ದಾರಿಗೆ	ಮೋಪು ಮನೆ ಕಂಬಗಳಾಗಿ, ಎಲೆ-ತೊಗಟೆ ವಿಷ, ಹಣ್ಣು ವಿಷ
32)	ಕುಂಡಲಿ, ನಾಯಿ ತೆಕ್ಕಾಲಿ	ಎಲೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹುಳಕ್ಕೆ ಮದ್ದು, ಎಲೆ ಲೇಪ ಕುರಗಳನ್ನು ಮಾಗಿಸಲು
33)	ಬಸವನ ಪಾದ, ಇಟ್ಟೇವು	ಮೇಲಿನಂತೆ ಉಪಯೋಗ.
34)	ಗೊಡ್ಡು ಈಚಲು	ಕಾಂಡ ಬಲಿತ ಮೇಲೆ ಹಿಟ್ಟು ತೆಗೆಯುವರು.
35)	ಎಡತರಿ, ಒಡತರಿ	ಎಲೆ ಮೇವು, ಎಲೆ ಕೊಡಿ ರಸ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಔಷಧ, ತೊಗಟೆಯಿಂದ ನಾರು, ಮೋಪು ಘಟ್ಟಿ.
36)	ಅಂಗಾರಕ, ಬಂಧರಿಕೆ ಮರ	ಹಣ್ಣು 'ಹಾಪ್ಸ್' ಬದಲಿಯಾಗಿ 'ಬೀರ್' ತಯಾರಿಸಲು, ಎಲೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹುಳಕ್ಕೆ, ಮರ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ.
37)	ಹುಚ್ಚೆಲಸಿ, ಕಟ್ಟಿಂಗ್ ಗಿಡ	ಹಣ್ಣುರಸ ಸೊಳ್ಳೆಮರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಕ.
38)	ನಂದಿ ಬಟ್ಟಲು	ಸುವಾಸನೆ ಮರ, ಬೇರು ಜಗಿದರೆ ಹಲ್ಲು ನೋವು ಉಪಶಮನ, ಸುಗಂಧ ಹೂವು, ಊದಬತ್ತಿಗೆ ಮರದ ಪುಡಿ.
39)	ಮುಳ್ಳು ಇಲ್ಲದ ಹೊಂಗಾರ	ಎಲೆ ಜಾನುವಾರು ಮೇವು, ನೆರಳು ಇತರ ಸಸಿಗಳಿಗೆ, ಕರಿ ಮೆಣಸಿಗೆ ಗೂಟ, ಬೇಲಿ ಗೂಟ.
40)	ಮುಳ್ಳು ಇದ್ದ ಹೊಂಗಾರ, ಹರಿವಾಣ	ಎಲೆ ಜಾನುವಾರ ಮೇವು, ತೊಗಟೆಯಿಂದ ನಾರು, ಮರ ತೆಪ್ಪ ಮಾಡಲು - ಕಾಗದ ತಯಾರಿಗೆ.
41)	ಮುಳ್ಳು ಇದ್ದ ಘಟ್ಟಿ ಹೊಂಗಾರ	ಮರದಿಂದ ಪಾತ್ರೆ ಚಮಚ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ. ತೊಗಟೆ ಹಗ್ಗದ ನಾರು ತೆಗೆಯಲು
42)	ಕಳ್ಳಿ ಜಾತಿ	ಮೀನು ಸಾಯಿಸಲು ಎಲೆ ಉಪಯೋಗ, ಬೇಲಿ.
43)	ತಿರು ಕಳ್ಳಿ	ಬೇಲಿ
44)	ಎಲೆ ಕಳ್ಳಿ	ಬೇಲಿ
45)	ಗೊರಜಿ, ಲಾಟ್ ಲೋಟ	ದಕ್ಕಣ ಪೀಠ ಭೂಮಿಯ ಒಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಲಿಗೆ, ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಲು ಹುಳಿ.

46)	ದಿಕ್ಕ ಮಲ್ಲಿ	ಔಷಧಿ, ಕ್ರಿಮಿಗಳನ್ನು ವ್ರಣಗಳಿಂದ ಹೊರತೆಗೆಯಲು, ಮೋಪು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ.
47)	ದಡ್ಯಾಲ್ ಭೂತಾಳೆ, (ಸಂ: ದಾಮಿನಿ)	ತೊಗಟೆ ನಾರು ತೆಗೆಯಲು, ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬಹುದು ಮೋಪು ಘಟ್ಟಿ ಕಂಬಗಳಿಗೆ
48)	ಸಂ: ಆವರ್ತನಿ, ಎಡಮುರಿ	ಎಲೆ ಜಾನುವಾರು ಮೇವು ತೊಗಟೆ ನಾರು ತೆಗೆಯಲು, ಹಣ್ಣು ಹೊಟ್ಟೆ ಔಷಧಿ, ಬೇರು ಸಿಹಿ ಮೂತ್ರಕ್ಕೆ
49)	ಕುಟಜ, ಕೊಡಸಿಗೆ ಸಸಿ	ಹೂವು, ತೊಗಟೆ ಔಷಧ, ಬೀಜ ಕೂಡ ಔಷಧ, ಮೋಪು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ.
50)	ಇಂಡಿಗೋ ಫೆರಾ ಟಿಸ್ಮೇಯಿನಿ	ಹಸಿರು ಎಲೆ ಗೊಬ್ಬರ
51)	ಈ ಸಸಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು	ಈ ಸಸಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಗ ಬೆಳೆಯುವ ಗುಣ ಇದೆ. ಉತ್ತಮ ಉರುವಲು (ಗುರುತಿಸಿ ಬೆಳಸಬೇಕು)
52)	ಸಂ: ಈಶ್ವರ (ಮರ) (ಬಿಳಿ ಕೇಪು ಮರ, ಸೂಟಿ ಮರ)	ತೊಗಟೆ ಕಶಾಯ ಬಲವರ್ಧಕ, ಮೋಪು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಟಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ.
53)	ಕಾಟು ಹರಳು, ಔಡಳ, ಆಡಲ ಹರಳು	ಬೀಜದ ಎಣ್ಣೆ ಸಾಬೂನಿಗೆ, ಉತ್ತಮ ಬೆಳಕು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಎಲೆ, ತೊಗಟೆ ರಸ ಚರ್ಮರೋಗಕ್ಕೆ.
54)	ಆಡು ಸೋಗೆ	ಮದ್ದು, ಉರುವಲು, ಎಲೆಗೆ ಕ್ರಿಮಿ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ.
55)	ನಾಥ ಹೂವು ಗಿಡ	ಎಲೆಯಿಂದ ಎಣ್ಣೆ, ಚರ್ಮರೋಗಕ್ಕೆ ಎಲೆ ಒಣಗಿಸಿ ಚೌಕ್ಕೆ ಹಾಕುವರು (ಶುಂಠಿಯಂತೆ)
56)	ಮದರಂಗಿ	ಎಲೆ - ಉಗುರು ಚರ್ಮ ಕೂದಲು ಬಣ್ಣ ಬರಿಸಲು, ಹೂವಿನಿಂದ ಹೆನ್ನಾ ಅತ್ತರ್, ಮರ - ಉಪಕರಣ ಹಿಡಿಗಳಿಗೆ
57)	ಚಂದ ಕನ್ನೆ	ಮರ ಬೆಂಕಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ, ಕಾಗದ ಮಾಡಲು, ಕಾಂಡದಿಂದ ಗೋಂದು ವ್ರಣಗಳಿಗೆ
58)	ಗುಡ್ಡೆ ಹರ್ಗಿ,	ಉರುವಲು, ಎಲೆ ಕರಿ ಬೇವಿನಂತೆ ಅಡುಗೆಗೆ,

	ಮಂಡೋಲಿ	ಮೀನಿಗೆ ವಿಷ
59)	ಕಪಿಲಾರಂಗು, ಪುರುಷ ತುಂಗ	ಹಣ್ಣಿನ ಮೇಲಿನ ಕೂದಲಿನಿಂದ ಬಣ್ಣ-ತುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಬೆರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಮರ ಮಧ್ಯಮ ಮೋಪು
60)	ಕಿರ್ಣ	ಚಿಕ್ಕು ಗಿಡದ ಕಸಿ ಬುಡ, ಎಲೆ ಮೇವು ಬಹಳ ಘಟ್ಟಿ ಮೋಪು, ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಇದೆ.
61)	ವಾಟೆ ಬಿದಿರು	ಬೇಲಿ ಕಟ್ಟಲು, ತಟ್ಟಿ, ಬುಟ್ಟಿ, ಇತರ ಬಿದಿರಿನಂತೆ
62)	ಅಂಕರ್ಕ ನೆಕ್ಕರೆ	ಎಲೆ, ಹೂವು, ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬಹುದು. ಹಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಡು ನೀಲಿ ಬಣ್ಣ ತೆಗೆಯಬಹುದು, ಎಲೆ ಚರ್ಮ ರೋಗಕ್ಕೆ
63)	ಸಗರೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಗಿಡ	ಜಾನುವಾರು ಎಲೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಉತ್ತಮ ಮೇವು
64)	ಕರಿಬೇವು	ಹೂವಿನಿಂದ ಸುವಾಸನೆ ಎಣ್ಣೆ, ಎಲೆ ಅಡುಗೆಗೆ, ಎಲೆ + ತೊಗಟೆ+ಬೇರು ಕಶಾಯ ಬಲವರ್ಧಕ.
65)	ನುಗ್ಗೆ	ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ ಬೀಜ ಹುರಿದು ತಿನ್ನಬಹುದು, ಬೇರು ಸಾಂಬಾರ್ ಉಪಯೋಗ, ಗೋಂದು ಬಟ್ಟೆ ನೇಯುವರೆ
66)	ಬೆಳ್ಳಂಟಿ, ಬೊಳ್ಳಂಟಿ	ಹೂವು, ಎಲೆ (ಬಿಳಿ) ತಿನ್ನಲು, ಚಿಗುರು ಮದ್ದು, ಬೇರು ಚರ್ಮ ರೋಗಕ್ಕೆ, ಕಣ್ಣಿಗೆ.
67)	ಕನಗಿಲು, ಕರವೀರ	ಕೆಲವು ಹೂವು ಸುವಾಸನೆ ಜಾತಿಗಳಿವೆ. ಬೇರು ಚರ್ಮರೋಗಕ್ಕೆ ವಿಷ ಎಲೆ ವಿಷ, ಇಡೀ ಮರ ವಿಷ.
68)	ಪಾರಿಜಾತ	ಎಲೆ ಕಶಾಯ ವಾತಕ್ಕೆ, ತೊಗಟೆ ಕಶಾಯ ಕಫ ಸಡಿಲಿಸಲು
69)	ಓಟೆ ಬಿದಿರು (ಒಂದು ಜಾತಿ)	ತಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು, ಕಣಜ ಕಟ್ಟಲು, ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ತಡೆಯಲು
70)	ನಾಯಿ ತುಳಸಿ	ಎಣ್ಣೆ ಸೋಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸುವಾಸನೆ ಬರಿಸಲು, ಬೀಜ ಪಾನೀಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವನೆ.
71)	ಕಾಮ ಕಸ್ತೂರಿ	ಸುವಾಸನೆ ತೈಲ, ಹಲವು ಉಪಯೋಗ, ಕ್ರಿಮಿ ನಿರೋಧಕ, ಬೀಜ ಮಲ ಬದ್ಧತೆಗೆ

72)	ರಾಮ ತುಳಸಿ	ನುಸಿಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
		ಎಲೆ ಕಶಾಯ ವಾತಕ್ಕೆ. ಹಲ್ಲು ನೋವಿಗೆ, ನಂಜುಗೆ.
73)	ತುಳಸಿ, ಶ್ರೀ ತುಳಸಿ	ಕ್ರಿಮಿ ನಾಶಿನಿ, ನುಸಿ ನಿರೋಧಕ
74)	ಪಾಪಾಸ್‌ಕಳ್ಳಿ -	ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬಹುದು. ಕಳ್ಳಿಯನ್ನು ಜಜ್ಜಿ ನೋವು
	ಚಪ್ಪಟೆ ಕಳ್ಳಿ	ಶಮನಗೊಳಿಸಲು
75)	ಕೇದಗೆ	ಕೆವ್ಡಾಅತ್ತರ್ ತಯಾರಿಸಲು, ಅಗರ್ಬತ್ತಿ, ಎಣ್ಣೆಗೆ
		ಸುವಾಸನೆ ಕೊಡಲು, ಎಳೆ ಎಲೆ ತಿನ್ನಬಹುದು.
76)	ಮೊಂಡಿ ಕೇದಿಗೆ	ಚಾಪೆ ಹೆಣೆಯಲು, ಬೇರು ಬ್ರಷ್ ಮಾಡಲು.
77)	ಮದರಾಸ್ ಮುಳ್ಳು	ಬೇಲಿಗೆ ಉತ್ತಮ, ಎಳೆ ಕೋಡು ಉತ್ತಮ
	ಸೀಮೆ ಹುಣಸೆ	ಮೇವು, ಬೀಜ ಎಣ್ಣೆ
		ಸೋಪ್ ಮಾಡಲು, ಮರ ಉತ್ತಮ ಮೋಪು
78)	ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಾಲಿ	ಕೋಡು (ಬೀಜ ತೆಗೆದು)ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ,
		ಮರ ಉತ್ತಮ ಮೋಪು, ಎಲೆ ಮೇವು
79)	ಪೆರುಂಬೆ, ವುನ್ನೆ	ತೊಗಟೆ ತಿನ್ನ ಬಹುದು, ಮೋಪು ಉತ್ತಮ
		ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಳುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಮಸಿ.
80)	ಕಾರೆ ಕಾಯಿ ಮಳ್ಳು	ಎಳೆ ಕಾಯಿ ಮೀನು ವಿಷ, ತೊಗರೆ ಕಶಾಯ
	(ಮದನ)	ನೋವು ಶಮನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
81)	ದೈಂಚ ಮುಳ್ಳು	ಕ್ಷಾರ ಮಣ್ಣು ಕಡಲ ತೀರದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರಬಹುದು
	ಜೀನೆಂಗಿ	ಮಣ್ಣು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು,
		ನಾರು ಘಟ್ಟ- ಬಲೆ ಮಾಡಲು, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳ್ತರ
82)	ತಿನ್ನಲ್ ಮಿಟ್ಲ ಮರ	ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ,
	ಪೊನಲಿಗೆ	ಗುರುತಿಸಬೇಕು
83)	ಹರಿಪ್ರಿಯ, ಕಣಗಿಲೆ,	ಮೂರು ಬಣ್ಣಗಳಿವೆ. ಬೇರು ಕುರಗಳನ್ನು ತಣಿಸಲು ಲೇಪ
	ಕರವೀರ	ಗಿಡದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗ ವಿಷ
84)	ನೆಕ್ಕಿ ಗಿಡ, ನಿರ್ಗುಂಡಿ	ಎಲೆಯ ಬೀಡಿ ತಲೆ ಶೂಲಿಗೆ ಸೇದುತ್ತಾರೆ. ಬೇರು
		ಕಶಾಯ ಬಲವರ್ಧಕ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

85)	ನೀರ ನೆಕ್ಕಿ	ಔಷಧ
86)	ಕಂಸೂರ ಗಿಡ ತಿಂಥಲು, ಹರಕೆ, ತಿಲ್ಪೆ	ಎಲೆ ಮೇವು, ತೊಗಟೆ ಕಶಾಯ ಮೂತ್ರದೊಷಕ್ಕೆ,, ಮರಕ್ಕೆ ಗೆದ್ದಲು ತಗಲುವುದಿಲ್ಲ.
87)	(ಸಂ: ಧಾತಕಿ) ತಾಮ್ರ ಪುಷ್ಪಿ, ಆರೆಗಿಡ	ಹೂವಿನಿಂದ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ, ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿಗೆ ಕಶಾಯ, ಮರ ಉರುವಲು, ಹೂವಿನಿಂದ ತಂಪು ಪಾನೀಯ
88)	ಬೋರೆ ಹಣ್ಣು	ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಲು, ದೊಡ್ಡ ಜಾತಿ ಜಾಮ್ ಮಾಡಬಹುದು, ಬೀಜ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವಿಗೆ (ಬಸುರಿಗೆ)
89)	ಪರಂಗಿ ಕಂಟ, ಹುಳಿ ಎಳಚಿ	ಮರದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಮಸಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಒಣ ಎಲೆಯ ಬೀಡಿ ಕೆಮ್ಮು ಶಮನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಜನ ಜಾಗೃತಿ, ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿಗಾಗಿ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುವ ಕಿರುಪುಸ್ತಕಗಳು :

1.	ಪರಿಸರ ಚಿಂತನೆ	ಪುಟಗಳು	10
2.	ಜನಸ್ವಾಮ್ಯಾರಣ್ಯ (ಜಂಟಿ ಅರಣ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಹಿತಿ)	ಪುಟಗಳು	4+32
3.	ಪರಿಸರ ಉಳಿಸಲು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಲೇ: ಎಂ.ಟಿ. ಶಾಂತಿಮೂಲೆ, ಕುಕ್ಕುಜಡ್ಕ	ಪುಟಗಳು	4+12
4.	ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಲೇ: ಕೆ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿ ಉಪ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ, ಕುಂದಾಪುರ	ಪುಟಗಳು	4+16
5.	ಬಳಕೆದಾರರ ರಕ್ಷಣೆ - ಹೇಗೆ ? ಲೇ: ಸಾಮಾಜಿಕ	ಪುಟಗಳು	4+20
6.	ಜನೋಪಯೋಗಿ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತು ಲೇ: ಇ. ವಿಠಲ ರಾವ್, ಕೀನ್ಯಾ	ಪುಟಗಳು	4+48

8

ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿರಿ:

ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ) ಅಂಚೆ: ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ - 574 217 (ದ.ಕ.)
ಫೋನ್: (08256) 22070

ಪೃಥ್ವಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು
ಪೂರೈಸುವಷ್ಟು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ
ನಮ್ಮ ದುರಾಸೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ
ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅದು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

- ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ

" ಈ ಭೂಮಿ ನಮ್ಮ ತಾತ ಮುತ್ತಾತರಿಂದ
ಬಂದ ಬಳುವಳಿಯಲ್ಲ
ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು - ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಂದ
ಎರವಲು ಪಡೆದದ್ದು "